

**Solvency and Financial
Condition Report 2018**

I. Introductie

Dit rapport is de Solvency and Financial Condition Report (SFCR rapportage) van OVM ZLM U.A. (ZLM Verzekeringen / ZLM). In dit rapport wordt de situatie per 31 december 2018 besproken en toegelicht.

Bij het uitwerken van deze rapportage is rekening gehouden met de voorschriften en richtlijnen hieromtrent zoals gepubliceerd door EIOPA en De Nederlandsche Bank. (DNB).

Alle in dit rapport genoemde bedragen zijn, tenzij anders vermeld, in euro's.

II. Samenvatting

Activiteiten

ZLM is een schadeverzekeringsmaatschappij die zich

- met de basisschadeproducten (motorrijtuigen, woonhuis, inboedel, particuliere aansprakelijkheid, inzittenden, opzittenden, gezinsongevallen en rechtsbijstand)
- via een beperkt aantal (7) onafhankelijke assurantietussenpersonen, dan wel rechtstreeks
- richt op de markt van particuliere huishoudens in Zeeland en Noord-Brabant.

Eind 2018 heeft ZLM ruim 247.000 klanten. Het boekjaar 2018 is afgesloten met een positief resultaat voor belastingen van € 382.000.

Strategie

De strategische doelstellingen van ZLM zijn:

- tevreden klanten
- tevreden medewerkers
- continue organisatie verbetering
- continuïteit

De kernwaarden die bij ons horen zijn:

- persoonlijk: met een mensgerichte benadering en oprechte interesse
- betrouwbaar: u kunt op ons rekenen, we komen onze afspraken na en zijn deskundig.

Governance

ZLM is een onderlinge waarborgmaatschappij met uitgesloten aansprakelijkheid (UA).

De algemene ledenvergadering heeft een aantal belangrijke bevoegdheden zoals het vaststellen van de jaarrekening, het benoemen van commissarissen, het aanwijzen van de accountant, het wijzigen van de statuten en het verlenen van decharge aan directie en commissarissen.

De Raad van Commissarissen benoemt de directie. Daarnaast oefent zij toezicht uit op het beleid van de directie en op de algemene gang van zaken van ZLM Verzekeringen. De Raad van Commissarissen dient goedkeuring te verlenen aan onder andere de begroting, de jaarrekening en de risicobereidheid van ZLM Verzekeringen.

De directie van ZLM Verzekeringen bestond in 2018 uit de heer M.C. (Marinus) Schroevers, algemeen directeur en de heer drs. O.W.A. (Oscar) Monshouwer, directeur Verzekeringszaken.

De Auditcommissie houdt toezicht op de interne beheersing en een goede financiële verslaglegging. Daarnaast richt deze commissie zich op de rol en het functioneren van de Interne Auditfunctie.

Risicoprofiel

ZLM Verzekeringen is een risicomijdende organisatie. De governance structuur (overleg en besluitvorming in het consensusmodel), de beperkte omvang en geringe complexiteit van de organisatie, de rechtsvorm van een onderlinge waarin het klanten-/ledenbelang centraal staat, de eenvoud van de producten en de directe betrokkenheid van het management bij de risicomonitoring spelen hierbij een belangrijke rol. We beheersen onze verzekeringstechnische risico's door een gezonde premiestelling, een adequate systematiek van schadereservering en een adequaat herverzekeringsbeleid.

Het beleggingsbeleid is gericht op een aantrekkelijk rendement op de lange termijn bij een aanvaardbaar risico. Daarbij worden de technische voorzieningen inclusief risicomarge tenminste gedekt door de allocatie naar risicomijdende beleggingen. Het geaccepteerde risicobudget (12 maands Value-at-risk bij 95% kans) van de rendementsportefeuille bedroeg in 2018 maximaal € 31 miljoen. Dit houdt in dat er een statistische kans van 5% bestaat dat het verlies in één jaar groter kan zijn dan € 31 miljoen. Op basis van de asset allocaties naar de verschillende beleggingscategorieën was in 2018 € 22 miljoen van het budget gebruikt. In het beleid voor 2019 komt de 95%-VaR uit op € 20 miljoen. Het beheer van het belegd vermogen is uitbesteed aan Kempen Capital Management.

ZLM heeft een risicomanagementsysteem dat is vastgelegd in een handboek. De risicobereidheid komt tot uitdrukking in de doelsolvabiliteit welke in het Kapitaalbeleid is vastgesteld op 170% van de Solvency Capital Requirement. De risicobereidheid wordt getoetst in de jaarlijkse Own Risk & Solvency Assessment.

Solvabiliteit

De solvabiliteit is al jaren uitstekend. Eind 2018 is de aanwezige solvabiliteit € 274.885.414. De Solvency Capital Requirement (SCR) volgens Solvency II bedraagt eind 2018 € 70.141.192. Dit betekent een solvabiliteitsratio van 392%. Met deze cijfers blijft ZLM ruim binnen het risicoprofiel.

Inhoudsopgave

I.	Introductie.....	2
II.	Samenvatting	3
A.	Bedrijf en prestaties.....	6
A.1.	Bedrijfsactiviteiten en externe omgeving	6
A.2.	Resultaten uit verzekeringsactiviteiten.....	12
A.3.	Resultaten uit beleggingsactiviteiten	17
A.4.	Resultaten uit overige activiteiten	18
A.5.	Overige informatie.....	18
B.	Governance structuur	19
B.1.	Algemene informatie over het governance systeem	19
B.2.	Betrouwbaarheid en deskundigheid.....	24
B.3.	Risicomanagement systeem	24
B.4.	Interne controle omgeving	27
B.5.	Interne audit functie	28
B.6.	Actuariële functie	28
B.7.	Uitbesteding	29
B.8.	Overige informatie.....	29
C.	Risicoprofiel.....	30
C.1.	Verzekeringstechnisch risico.....	30
C.2.	Marktrisico.....	30
C.3.	Kredietrisico	32
C.4.	Liquiditeitsrisico	32
C.5.	Operationeel risico	32
C.6.	Overige risico's	33
D.	Waardering voor Solvency II doeleinden	35
D.1.	Balans.....	35
D.2.	Activa	36
D.3.	Passiva	41
D.4.	Technische voorzieningen	43
D.5.	Overige verplichtingen	46
D.6.	Alternatieve waarderingmethoden	47
D.7.	Aanvullende informatie.....	47
E.	Kapitaalbeheer	48
E.1.	Eigen Vermogen	48
E.2.	Solvabiliteit	48
E.3.	Solvabiliteitsvereiste (SCR) en Minimum kapitaalvereiste (MCR).....	49
E.4.	Niet-naleving van de kapitaalvereisten	52
E.5.	Overige informatie.....	53

A. Bedrijf en prestaties

A.1. Bedrijfsactiviteiten en externe omgeving

Entiteiten

De Onderlinge Verzekering Maatschappij ZLM U.A. is een onderlinge waarborgmaatschappij die handelt onder de naam ZLM Verzekeringen. OVM ZLM U.A. (hierna "ZLM") is opgericht op 1 januari 1951 en is gevestigd in Goes.

Statutair doel, activiteiten en producten

Artikel 2 van de statuten van de ZLM Verzekeringen geeft als doel weer:

- de uitoefening van het verzekeringsbedrijf ten behoeve van haar leden;
- op andere wijze de belangen van haar leden behartigen, zulks binnen de wettelijke mogelijkheden.

ZLM is een schadeverzekeringsmaatschappij die zich

- met de basisschadeproducten (motorrijtuigen, woonhuis, inboedel, particuliere aansprakelijkheid, inzittenden, opzittenden, gezinsongevallen en rechtsbijstand)
- via een beperkt aantal (7) onafhankelijke assurantietussenpersonen, dan wel rechtstreeks
- richt op de markt van particuliere huishoudens in Noord-Brabant en Zeeland.

ZLM is tevens bemiddelaar voor de leden met betrekking tot niet-ZLM producten die bij andere verzekeraars worden ondergebracht.

ZLM heeft een vergunning voor de branches 1 (ongevallen), 2 (ziekte), 3 (voertuigcasco), 8 (brand en natuurevenementen), 10A (aansprakelijkheid motorrijtuigen), 10B (aansprakelijk wegvervoer), 13 (algemene aansprakelijkheid) en 17 (rechtsbijstand).

Eind 2018 heeft ZLM 247.103 klanten.

Het DNA van ZLM

Verzekeraars kunnen grofweg in twee soorten worden verdeeld: instellingen gedreven door financiële doelstellingen en op dienstverlening gerichte verzekeraars. Veel onderlinge of coöperatieve verzekeraars horen vanwege hun oorsprong in de tweede categorie terecht. Ook ZLM Verzekeringen legt veel nadruk op dienstverlening.

Al vanaf het begin staat het klantbelang centraal. Eerst in daden, later gaven we er ook woorden aan: het streven om een zo'n hoog mogelijke klanttevredenheid te halen. Wij geloven dat dit streven niet samen kan gaan met het willen halen van financiële targets zoals een minimale groei-doelstelling, winstmaximalisatie, een gedefinieerde polisgroei of taakstellende begrotingen/budgetten. De enige 'targets' die we hanteren moeten bijdragen aan klanttevredenheid: bijvoorbeeld de telefoon binnen 15 seconden opnemen.

Ook de kwaliteit van werkzaamheden moet goed zijn: goed geschoold personeel, het voorkomen van legacy in systemen (we kennen maar één verzekeringsadministratiesysteem). Vanuit het geloof dat kwaliteit kwantiteit genereert en dat groei geen doel maar een gevolg is.

Vanuit deze gedachten kent onze organisatie een aantal opvallende aspecten:

- geen scheiding in front- en backoffice;
- geen P&O-afdeling: de lijnmanager is verantwoordelijk voor werving & selectie en de loopbaancycclus van een medewerker);
- een beperkt werkgebied met een eigen netwerk van schadeherstelbedrijven;
- geen enkele vorm van variabele beloning;
- verantwoordelijkheden laag in de organisatie.

Onze missie

Wij zijn een verzekeraar en dienstverlener die uitblinkt in klanttevredenheid en medewerkerstevredenheid. Wij bieden (verzekerings)oplossingen en diensten die zekerheid bieden en ontzorgen. Het karakter van een “Onderlinge” laten we terugkomen in onze dienstverlening. Zo worden wij niet gedreven door financiële targets. Wij zijn persoonlijk en klantgericht en laten dit zien in ons product- en dienstenaanbod. Onze focus ligt op particulieren in Zeeland en Noord-Brabant.

Onze visie

In onze maatschappij heeft iedereen te maken met onzekerheden en risico's. Traditioneel kunnen veel van deze risico's worden beheerst door middel van verzekeringsoplossingen. We zien echter door onder andere technologische ontwikkelingen en veranderende overheidsbeleid steeds weer nieuwe risico's ontstaan. Als ZLM willen we actief inspelen op deze behoeften door zekerheid te bieden en te ontzorgen. Dit doen wij door middel van het aanbieden van verzekeringen, door preventie-activiteiten en door het leveren van specifieke dienstverlening. Daarbij hebben we de ambitie om één van de beste aanbieders in de markt te zijn.

Onze kernwaarden

Bij de missie en visie van ZLM horen de volgende kernwaarden:

- Persoonlijk: met een mensgerichte benadering en oprechte interesse.
- Betrouwbaar: u kunt op ons rekenen, we komen onze afspraken na en zijn deskundig

Onze strategische doelstellingen

1. Tevreden klanten
2. Tevreden medewerkers
3. Continue organisatie verbetering
4. Continuïteit

De missie is vertaald naar vier strategische doelstellingen. Tevreden klanten en medewerkers zijn de belangrijkste doelen uit onze missie. De hoge mate van tevredenheid bij onze klanten en medewerkers willen we minimaal vasthouden en waar mogelijk ieder jaar verbeteren. Een lerende organisatie met een continue verbetering van de dienstverlening wordt daarom actief nagestreefd. Als vierde doelstelling staat continuïteit. ZLM handelt vanuit een lange termijn perspectief. Enerzijds om onze klanten langdurig van dienst te kunnen zijn en anderzijds om een betrouwbare werkgever te zijn voor haar medewerkers.

Onze strategische pijlers

Hoe vertalen we deze missie, visie, kernwaarden en strategische doelstellingen naar een strategische koers? Allereerst, groei is geen doel op zich. Dat neemt niet weg dat we toekomstbestendig willen zijn door te bouwen op drie pijlers.

De eerste pijler is het uitbouwen van de activiteiten als schadeverzekeraar. We richten ons op particuliere schadeverzekeringen. Deze positie willen we uitbreiden met nieuwe producten voor eigen rekening en risico. Daarnaast streven we naar klanten die minimaal drie producten afnemen in de diverse productrubrieken waardoor ze in aanmerking komen voor pakketkorting. De tweede pijler is het intensiveren van preventieactiviteiten. We vinden het belangrijk dat we niet alleen schade goed herstellen maar juist ook proberen te voorkomen. En in de derde pijler willen we onze dienstverlening uitbreiden. Naast het traditioneel verzekeren tegen risico's willen we ook diensten aanbieden die zich richten op het verzekeren van mogelijkheden.

Bestuur

ZLM Verzekeringen heeft twee bestuurders:

De heer M.C. (Marinus) Schroevers

Algemeen directeur

De heer drs. O.W.A. (Oscar) Monshouwer

Directeur verzekeringszaken

Directie van ZLM Verzekeringen: Marinus Schroevers (links) en Oscar Monshouwer.

Raad van Commissarissen

De Raad van commissarissen bestaat uit de volgende leden:

De heer mr. F.A.M. van den Heuvel	voorzitter
Mevrouw drs. J. de Koeijer	vice-voorzitter
De heer ir. J.W. de Kater	lid
Mevrouw C.M. Westdijk-Wilkes MBA/MSM	lid
De heer drs. E.M.H. Resink RC	lid

Sleutelfuncties

De sleutelfuncties worden door de volgende functionarissen ingevuld:

Risicomanagement	De heer M. (Marcel) Wesdorp
Compliance functie	De heer M. (Marcel) Wesdorp
Interne audit	De heer A.P. (Alexander) de Reu
Actuariële functie	Uitbesteed aan Triple A Risk Finance

De sleutelfuncties Risicomanagement en Complice hebben een escalatielijn naar de voorzitter van de raad van commissarissen. Voor Interne Audit en Actuarieel is er een escalatiemogelijkheid naar de voorzitter van de Auditcommissie.

Accountant

De accountant van ZLM Verzekeringen is Deloitte Accountants BV. De verantwoordelijk partner is de heer C.J. de Witt RA.

Transacties met verbonden partijen

Een belangrijke verbonden partij voor ZLM Verzekeringen is de Stichting Rechtsbijstand ZLM. Deze Stichting wikkelt de verzoeken tot verhaals- en rechtsbijstand af die voortvloeien uit door ZLM gesloten rechtsbijstandverzekeringen en uit de dekking verhaalsbijstand op de verzekeringen Motorrijtuigen WA en AVP. In 2017 is Preventiefonds ZLM BV opgericht. ZLM Verzekeringen is 100% aandeelhouder. Vanuit het Preventiefonds worden de preventieactiviteiten vorm gegeven.

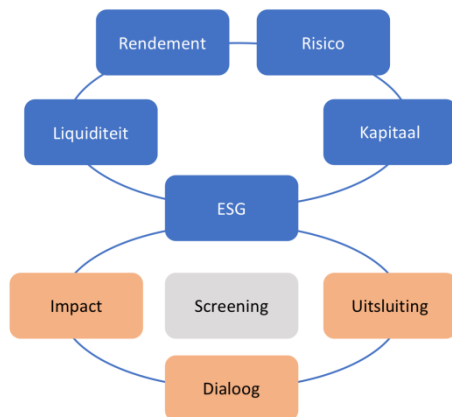
ZLM rekent bedrijfskosten door aan de verbonden partijen. De Stichting Rechtsbijstand rekent behandelkosten door aan ZLM Verzekeringen. ZLM Verzekeringen staat garant voor een eventueel nadelig saldo van de Stichting Rechtsbijstand.

Verantwoord beleggen

ZLM Verzekeringen ondersteunt de ontwikkelingen die plaatsvinden op het gebied van verantwoord beleggen. Naast de financiële aspecten vinden wij het belangrijk dat milieu-, sociale en governance-aspecten (ESG) worden meegenomen in de beleggingskeuzes. Zo zijn wij reeds in 2017 begonnen met de inventarisatie van de ESG-karakteristieken van onze portefeuille. Op basis daarvan is destijds direct een aantal traditionele bedrijfsobligatie- en aandelenfondsen omgezet naar ESG-varianten. In 2018 heeft de verzekeringssector het Convenant Internationaal Verantwoord Beleggen (IMVO) ondertekend. Dit was mede aanleiding voor ons om een specifiek ESG beleggingsbeleid op te stellen. In dit beleid onderschrijven wij de Code Duurzaam Beleggen en het IMVO-convenant. De doelstelling ten aanzien van het ESG-beleid is als volgt geformuleerd:

Een duurzame financiële zekerheid voor onze leden staat centraal. Met dit ESG-beleid wensen wij ook een bijdrage te leveren aan een duurzame leefbare wereld. Wij streven ook naar concrete bijdragen door regionale en internationale duurzaamheidsprojecten te ondersteunen. Naar onze overtuiging resulteert dit beleid in een beter risico/rendementsprofiel zonder financieel rendement op te geven.

In de praktijk betekent dit dat ESG-factoren integraal onderdeel uit maken van ons beleggingsproces. Bij beleggingskeuzes wordt de ESG-impact beoordeeld, naast de impact op rendement, risico, vereist kapitaal en liquiditeit.

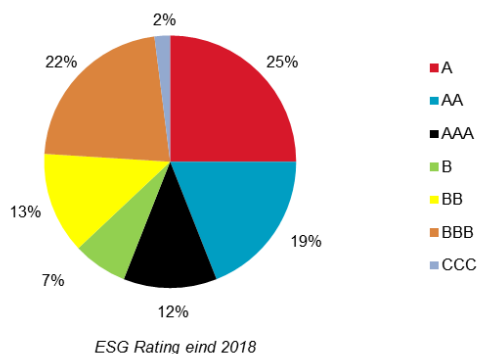

ESG maakt integraal onderdeel uit van het beleggingsproces

Voor de implementatie van het ESG-beleid sluiten wij in sterke mate aan bij de inspanningen van Kempen Capital Management. Wij volgen deze aanpak vanuit de overtuiging dat een gezamenlijke aanpak efficiënter is en tot meer impact leidt. Diverse uitvoeringsvormen kunnen invulling geven aan het ESG-beleid. ZLM heeft gekozen voor screening, uitsluiting en dialoog (engagement). Daarnaast is in 2019 het besluit genomen om over te gaan op impact beleggen. De uitvoeringsvormen worden hierna kort toegelicht. Per jaar wordt er een Jaarverslag Verantwoord Beleggen opgesteld.

Screening

Op kwartaalbasis worden onze beleggingen op look through basis gescreend. De screening vindt plaats naar uitsluitingscriteria, ESG-ratings en UN Global Compact criteria conform MSCI ESG Research. Eind 2018 was de verdeling van de portefeuille naar de ESG-ratings als volgt:

Uitsluiting

Bij uitsluiting wordt niet belegd in bepaalde bedrijven of landen. Dit is feitelijk de meest eenvoudige en goedkoopste uitvoeringsvorm. Een nadeel van uitsluiting is dat niet op directe wijze wordt geprobeerd om het gedrag van ondernemingen in de gewenste richting te beïnvloeden.

ZLM Verzekeringen past uitsluiting toe op controversiële wapens (productie van clustermunitie, kernwapens en landmijnen). Daarnaast worden bedrijven die de UNGC ernstig schenden zoveel mogelijk uitgesloten. Identificatie door MSCI ESG Research is hierbij leidend. Indien een dergelijke onderneming in een beleggingsfonds is vertegenwoordigd, wordt met de fondsmanager een dialoog gestart met het doel om de positie te verkopen.

Dialoog

Dit wordt ook wel actief aandeelhouderschap genoemd. Onze vermogensbeheerder voert een actieve en continue dialoog met fondsmanagers over het ESG beleid. Bedrijven die op de uitsluitingslijst staan en op basis van MSCI ESG Research de UN Global Compact ernstig schenden of een zeer lage MSCI ESG Rating hebben zijn onderdeel van de dialoog die met de vermogensbeheerder wordt gevoerd. Hierbij wordt gestreefd naar uitsluiting van de positie dan wel actief engagement door de fondsmanager. Indien hier onvoldoende vervolg aan wordt gegeven kan het betreffende beleggingsfonds worden verkocht.

Daarnaast voert de fiduciair manager direct met individuele bedrijven gesprekken om tot een duurzamer ondernemingsbeleid te komen. De keuze voor ondernemingen waar engagement mee plaatsvindt komt voort uit een thematische aanpak. Hierbij wordt ook aangesloten bij collectieve engagementtrajecten waar institutionele beleggers en/of belangenorganisaties gezamenlijk een verbetering van het beleid met betrekking tot maatschappelijk verantwoord ondernemen bij bedrijven of overheden proberen te realiseren.

Impact beleggen en “do good”

Impact beleggen is een investering in thema's of bedrijven die een oplossing bieden op een specifiek duurzaamheidsvraagstuk. Naast financieel rendement wordt ook gestreefd naar sociaal en/of ecologisch rendement. Vaak wordt een thema gerelateerd aan de 17 Duurzame Ontwikkelingsdoelen van de VN (de Sustainable Development Goals, de SDG's). ZLM zet in 2019 een stap richting “impact beleggen”. In eerste instantie is onderzocht of er geïnvesteerd kan worden in regionale projecten. Dat vraagt echter van ZLM een dermate grote opgave van selectie, monitoring en rapportage dat dit niet haalbaar is. De verwachting is dat we in 2019 zullen aansluiten bij een impact-beleggingsfonds.

A.2. Resultaten uit verzekeringsactiviteiten

De resultaten uit verzekeringsactiviteiten over het jaar 2018 zijn, in vergelijking met het jaar 2017, in onderstaande tabel opgenomen.

		2018		2017	
		in duizenden euro's			
	Ref.	€	€	€	€
Brutopremies	29	121.486		110.409	
Uitgaande herverzekeringspremies		-6.816		-5.031	
a		114.670		105.378	
Wijziging technische voorzieningen niet-verdiende premies en lopende risico's					
- bruto		-1.168		3.778	
- aandeel herverzekerders		0		0	
b		-1.168		3.778	
Verdiende premies eigen rekening a-b		115.838		101.600	
Toegerekende opbrengst uit beleggingen		1.570		1.480	
Totaal baten		117.408		103.080	
Brutoschaden		80.259		78.137	
Aandeel herverzekerders		-716		-1.091	
c		79.543		77.046	
Wijziging voorzieningen voor te betalen schade/uitkeringen					
- bruto		9.607		336	
- aandeel herverzekerders		-2.742		2.058	
d		6.865		2.394	
Schaden eigen rekening c+d		86.408		79.440	
Acquisitiekosten		4.521		4.310	
Bedrijfskosten	30	22.424		21.130	
Totaal lasten		113.353		104.880	
Resultaat technische rekening schadeverzekering	29	4.055		-1.800	

De activiteiten van ZLM Verzekeringen zijn onder te verdelen naar zes verschillende homogene risicogroepen. Per risicogroep wordt hieronder aangegeven welke verzekeringsproducten hieronder vallen. De groep "motorrijtuigen WA" is niet gesplitst in letselschades en materiële schades omdat de verhouding letsel/materieel in de afgelopen jaren stabiel is gebleken. Bij ZLM Verzekeringen zijn er geen opties en garanties gekoppeld aan de verzekeringsproducten.

Tussen haakjes is het aantal dekkingen per ultimo 2018 weergegeven.

Ziekte en ongevallen

- ongevallen verzekering inzittenden (OVI) [15.955]
- ongevallen verzekering opzittenden (OVO) [26.547]
- schade verzekering inzittenden (SVI) [199.931]
- gezinsongevallenverzekering [11.105]

Motorrijtuigen Casco

- casco dekkingen op motorrijtuigen [142.158]
- beperkt casco dekkingen op motorrijtuigen [47.154]

Motorrijtuigen WA

- WA dekking op motorrijtuigen [275.289]

Brand

- opstalverzekering met of zonder glasdekking [75.571]
- inboedel verzekering met of zonder glasdekking [109.984]
- kostbaarhedenverzekering [993]

Aansprakelijkheid

- aansprakelijkheidsverzekering particulieren (AVP) [115.592]

Rechtsbijstand

- rechtsbijstandverzekering particulieren [31.852]

De technische rekening per homogene risicogroep over 2018 ziet er als volgt uit:

	Totaal schadeverzekering		Motorrijtuigen WA		Motorrijtuigen casco	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017
	€	€	€	€	€	€
Brutopremies	121.486	110.409	47.420	41.121	35.104	33.548
Uitgaande herverzekeringspremies	6.816	5.031	2.285	1.768	1.948	1.185
a	114.670	105.378	45.135	39.353	33.156	32.363
Wijziging technische voorzieningen						
- bruto	-1.168	3.778	-2.234	2.909	0	0
- aandeel herverzekeraars	0	0	0	0	0	0
b	-1.168	3.778	-2.234	2.909	0	0
Verdiende premies eigen rekening	a-b	101.600	47.369	36.444	33.156	32.363
Toegerekende opbrengst uit beleggingen	1.570	1.480	927	864	183	181
Totaal baten	117.408	103.080	48.296	37.308	33.339	32.544
Brutoschaden	80.259	78.137	36.971	36.484	22.372	22.481
Aandeel herverzekeraars	-716	-1.091	-138	-320	-38	0
c	79.543	77.046	36.833	36.164	22.334	22.481
Wijziging technische voorzieningen						
- bruto	9.607	336	1.604	5.663	-222	-614
- aandeel herverzekeraars	-2.742	2.058	-148	1.745	-10	0
d	6.865	2.394	1.456	7.408	-232	-614
Schaden eigen rekening	c+d	79.440	38.289	43.572	22.102	21.867
Acquisitiekosten	4.521	4.310	1.480	1.547	1.210	1.373
Bedrijfskosten	22.424	21.130	9.171	7.350	6.418	6.587
Totaal lasten	113.353	104.880	48.940	52.469	29.730	29.827
Resultaat technische schadeverzekering	4.055	-1.800	-644	-15.161	3.609	2.717

In duizenden euro's

Ongevallen en ziekte		Brand		Aansprakelijkheid		Rechtsbijstand	
2018	2017	2018	2017	2018	2017	2018	2017
€	€	€	€	€	€	€	€
5.963	5.717	24.043	21.484	3.997	3.784	4.959	4.755
220	189	1.307	798	232	214	824	877
5.743	5.528	22.736	20.686	3.765	3.570	4.135	3.878
4	5	921	590	73	78	68	196
0	0	0	0	0	0	0	0
4	5	921	590	73	78	68	196
5.739	5.523	21.815	20.096	3.692	3.492	4.067	3.682
98	79	239	242	67	62	56	52
5.837	5.602	22.054	20.338	3.759	3.554	4.123	3.734
1.928	596	14.881	14.321	2.054	2.345	2.053	1.910
0	0	-354	-421	-186	-350	0	0
1.928	596	14.527	13.900	1.868	1.995	2.053	1.910
4.549	-513	2.264	-4.609	1.336	107	76	302
-250	0	-1.457	0	-877	313	0	0
4.299	-513	807	-4.609	459	420	76	302
6.227	83	15.334	9.291	2.327	2.415	2.129	2.212
260	234	1.127	852	194	148	250	156
1.111	1.176	4.223	4.395	714	773	787	849
7.598	1.493	20.684	14.538	3.235	3.336	3.166	3.217
-1.761	4.109	1.370	5.800	524	218	957	517

De grondslagen voor resultaatbepaling zijn als volgt:

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de in rekening gebrachte premies en overige baten en de betaalde schaden en andere lasten over het jaar, rekening houdend met lopende herverzekeringsovereenkomsten. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op de balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Het resultaat wordt tevens bepaald met inachtneming van de verwerking van ongerealiseerde waardeveranderingen van op actuele waarde gewaardeerde beleggingen.

In de technische rekening schadeverzekering worden de baten en lasten verantwoord die gedurende het boekjaar voortvloeien uit de schadeverzekeringsactiviteiten.

Brutopremies

De brutopremies zijn bepaald als de op basis van de geldende tarieven aan polishouders in rekening te brengen bedragen, onder aftrek van verleende kortingen.

Wijziging technische voorzieningen niet-verdiende premies en lopende risico's

De premies voor schadeverzekeringen wordt als opbrengst opgenomen gedurende de looptijd van het contract naar evenredigheid van de verstreken verzekeringstermijn. De wijziging in de technische voorziening voor niet-verdiende premies en lopende risico's wordt tevens onder het premie-inkomen verantwoord.

Uitgaande herverzekeringspremies

De aan herverzekeraars betaalde herverzekeringspremie wordt naar evenredigheid van de looptijd van de contracten (boekjaar) als last opgenomen.

Toegerekende opbrengst uit beleggingen

Een deel van de beleggingsopbrengsten uit de niet-technische rekening wordt overgeboekt naar de technische rekening. De opbrengst beleggingen technische rekening is gekoppeld aan het couponrentetarief van recent geëmitteerde Nederlandse staatsobligaties. De omvang van de technische voorzieningen is de basis voor toerekening van de opbrengst beleggingen aan de technische rekening. Het gemiddelde van deze voorzieningen aan het begin en aan het eind van het boekjaar wordt vermenigvuldigd met factor 2 en daarna met het couponrentetarief.

Bij de toerekening van de opbrengst beleggingen aan de verschillende branches wordt naast de omvang van de gemiddelde technische voorziening ook rekening gehouden met het niveau van de ontvangen brutopremie voor de desbetreffende branche. Uitgangspunt hierbij is dat de ontvangen brutopremie gemiddeld een halfjaar voor belegging beschikbaar is.

Acquisitiekosten

Onder acquisitiekosten zijn naast de aan tussenpersonen betaalde provisies de kosten voor marketing opgenomen.

Bedrijfskosten

De bedrijfskosten, na aftrek van de toerekening aan de niet-technische rekening, worden aan de branches toegerekend op basis van de verdiende premies eigen rekening.

A.3. Resultaten uit beleggingsactiviteiten

De resultaten van de beleggingsactiviteiten worden in de niet-technische rekening opgenomen. De niet-technische rekening over het jaar 2018 is, in vergelijking met het jaar 2017, in onderstaande tabel opgenomen.

in duizenden euro's

		2018		2017	
	Ref.	€	€	€	€
Resultaat technische rekening schadeverzekering	a		4.055		-1.800
Opbrengsten uit beleggingen	31				
Resultaat deelnemingen		1.249		430	
Opbrengst overige beleggingen		1.700		1.571	
Gerealiseerde winst op beleggingen		9.416		27.969	
		12.365		29.970	
Niet-gerealiseerde winst op beleggingen		128		1.740	
			12.493		31.710
Beleggingslasten	32				
Resultaat deelnemingen		804		274	
Beheerskosten en rentelasten		771		169	
Gerealiseerd verlies op beleggingen		2.104		4.863	
		3.679		5.126	
Niet-gerealiseerd verlies op beleggingen		11.360		10.339	
			15.039		15.465
			-2.546		16.245
Toegerekende opbrengst beleggingen overgeboekt naar technische rekening schadeverzekering	33		1.570		1.480
			-4.116		14.765
Andere baten	34		492		363
Andere lasten			-49		-21
Resultaat niet-technische rekening schadeverzekering	b		-3.673		15.107
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening voor belastingen	a+b		382		13.307
Belastingen resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening			1.374		-3.569
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening na belastingen			1.756		9.738

De grondslagen voor resultaatbepaling is als volgt:

Beleggingsresultaten

Het verschil tussen het totaal van de opbrengsten uit beleggingen minus de beleggingslasten en het aan de technische rekening toegerekende bedrag aan beleggingsopbrengsten komt in de niet-technische rekening. Ook de niet-gerealiseerde resultaten, positief of negatief, worden hierin meegenomen.

A.4. Resultaten uit overige activiteiten

De overige activiteiten worden onder andere baten en lasten verwerkt. Hierin worden de resultaten van de assurantiebemiddelingsactiviteiten opgenomen. Aan de opbrengst uit deze activiteiten worden bedrijfskosten toegerekend op basis van de personele bezetting.

A.5. Overige informatie

De belastingen over het resultaat worden bepaald op basis van de geldende belastingwetgeving.

B. Governance structuur

B.1. Algemene informatie over het governance systeem

Juridische structuur

ZLM Verzekeringen is een onderlinge waarborgmaatschappij.

Bestuurlijke structuur

Op ZLM Verzekeringen is het structuurregime uit het Burgerlijk Wetboek van toepassing. ZLM Verzekeringen kent (statutair) een algemene ledenvergadering, een Raad van Commissarissen en een meerhoofdige directie (= bestuur).

Ledenvergadering

De algemene ledenvergadering heeft een aantal belangrijke bevoegdheden zoals het vaststellen van de jaarrekening, het benoemen van commissarissen, het aanwijzen van de accountant, het wijzigen van de statuten en het verlenen van decharge aan directie en commissarissen.

Samenstelling directie

De directie van ZLM Verzekeringen bestaat uit de heer M.C. (Marinus) Schroevers, algemeen directeur en de heer drs. O.W.A. (Oscar) Monshouwer, directeur Verzekeringszaken.

Taakverdeling directie

De taakverdeling van de directie is als volgt:

- Algemeen directeur
 - Financiën & Facilitair
 - Personeelszaken
 - Juridische zaken
 - Compliance en Risicomanagement
 - Kwaliteit & Klachten
 - Informatiemanagement
 - Interne audit
- Directeur Verzekeringszaken
 - Advies & Acceptatie (inclusief bemiddeling)
 - Schade
 - Marketing & Communicatie
 - Stichting Rechtsbijstand
 - Preventiefonds ZLM BV
 - Herverzekeringen
 - Fraude

Samenstelling Managementteam

Naast de directieleden zijn de volgende personen lid van het managementteam:

De heer J.A.C. (Jan-Kees) Adriaanse RA	afdelingshoofd Financiën & Facilitair
De heer W.C. (Wim) de Fouw	afdelingshoofd Advies & Acceptatie
De heer J.J.P. (Peter) Geluk	afdelingshoofd Informatiemanagement
De heer E.J. (Edwin) Goetheer	afdelingshoofd Schade
De heer H.M.J. (Hubèr) Rentmeester	afdelingshoofd Marketing & Communicatie

Het managementteam van ZLM, met van links naar rechts: Hubèr Rentmeester, Edwin Goetheer, Oscar Monshouwer, Wim de Fouw, Marinus Schroevers, Peter Geluk en Jan-Kees Adriaanse.

Raad van Commissarissen

De samenstelling van de Raad van Commissarissen is als volgt:

mr. F.A.M. van den Heuvel, voorzitter
mw. drs. J. de Koeijer
ir. J.W. de Kater
mw. C.M. Westdijk-Wilkes MBA/MSM
drs. E.M.H. Resink RC

De Raad van Commissarissen benoemt de directie en oefent toezicht uit op het beleid en op de algemene gang van zaken van ZLM Verzekeringen. De Raad van Commissarissen dient goedkeuring te verlenen aan onder andere de begroting, de jaarrekening en de risicobereidheid van ZLM Verzekeringen.

De Raad van Commissarissen van ZLM, met van links naar rechts: de heer van den Heuvel, mevrouw Westdijk-Wilkes, de heer de Kater, mevrouw de Koeijer en de heer Resink.

Commissies Raad van Commissarissen

De Raad van Commissarissen kent de volgende commissies:

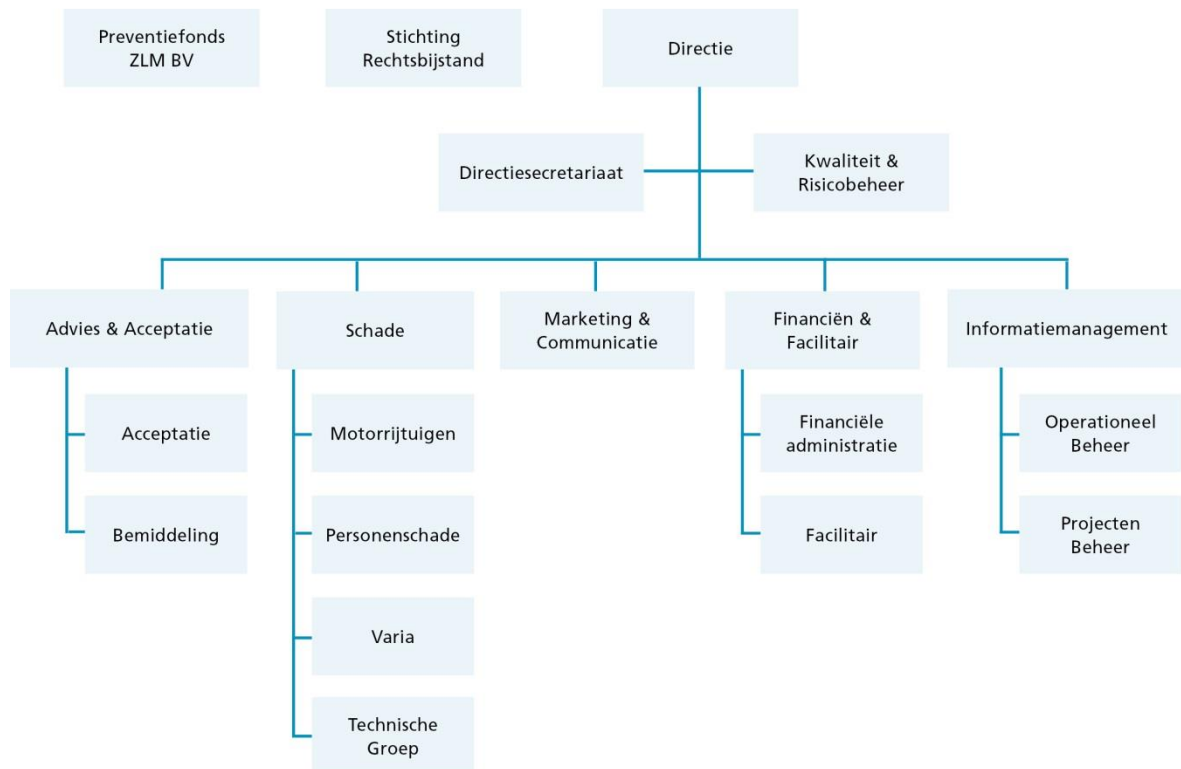
de Remuneratiecommissie; deze bestaat uit mevrouw C.M. Westdijk-Wilkes MBA/MSM (voorzitter) en de heer mr. F.A.M. van den Heuvel;

de Auditcommissie; deze bestaat uit mevrouw drs. J. de Koeijer (voorzitter) en de heer drs. E.M.H. Resink RC.

De Auditcommissie houdt toezicht op een goede financiële verslaglegging en de interne beheersing hiervan en richt zich op het functioneren van de Interne Audit functie. De Raad van Commissarissen richt zich op de rol en het functioneren van de Risicomanagement- en de Compliance functie.

Organisatiestructuur

ZLM Verzekeringen kent de volgende organisatiestructuur:

ZLM heeft eind 2018 247 medewerkers in dienst. Dit zijn 216 FTE's. Er zijn eind 2018 141 vrouwen en 106 mannen in dienst. De gemiddelde leeftijd bedraagt 39 jaar.

Interne rapportagesystematiek

Er is binnen ZLM Verzekeringen een maandelijkse managementrapportage over de financiële voortgang (per product), de ontwikkeling van de verzekeringsportefeuille, de schade-aantallen en de ontwikkeling van de beleggingsportefeuille aan de Raad van Commissarissen en het managementteam. Verder zijn er rapportagelijnen over:

- fraude
- risicomanagement en compliance
- interne audit
- kwaliteit en klachten
- ict security zaken

Overleg- en besluitvormingsstructuur

ZLM Verzekeringen kent een op consensus gebaseerde overleg- en besluitvormingsstructuur. Het managementteam overlegt maandelijks. De Raad van Commissarissen komt minimaal vijfmaal per jaar samen in aanwezigheid van de directie. Vanuit de Raad van Commissarissen is de Auditcommissie actief. Deze komt vier keer per jaar, samen met directie, afdelingshoofd Financiën & Facilitair en de externe accountant, bijeen.

Beleid

In het kader van beheerste en integere bedrijfsvoering heeft ZLM Verzekeringen op een aantal thema's haar beleidslijnen nader uitgewerkt. Dit betreft onder meer de volgende onderwerpen:

Beloningsbeleid	In dit beleid wordt weergegeven hoe ZLM Verzekeringen omgaat met beloning van directie en medewerkers. Er staat onder meer in dat ZLM Verzekeringen geen vorm van variabele beloning kent in relatie tot prestaties. De pensioenregeling is voor alle medewerkers gelijk. Er is een salarisgebouw. De cao voor het Verzekeringsbedrijf is van toepassing. Jaarlijks stelt de RvC de beloning van de directie en het beloningsbeleid vast. Er zijn er geen individuele afspraken voor ontslagvergoedingen.
Kapitaalbeleid	In dit kapitaalbeleid wordt naast de wettelijke ook de intern noodzakelijk geachte solvabiliteit aangegeven. Daarnaast komen mogelijkheden om kapitaal te genereren, de wijze van monitoren van risico's en de solvabiliteitspositie aan de orde. Ook worden triggerevents genoemd en is er een stappenplan met acties indien de triggers zich voordoen.
Beleggingsbeleid	In het beleggingsbeleid verwoorden wij onze visie op de verhouding tussen risico en rendement ten aanzien van ons belegd vermogen. Tevens verwoorden wij hoe wij invulling geven aan verantwoord beleggen. We toetsen de portefeuille aan de ESG-criteria. Sinds 2018 is er een ESG-beleggingsbeleid.
Herverzekeringsbeleid	Het herverzekeringsbeleid geeft duidelijke kaders voor de herverzekering van onze producten, de eventueel facultatief te dekken risico's, het vast te stellen eigen behoud en de samenstelling van het herverzekeringspanel in termen van spreiding en rating.
Compliance en Integriteitsbeleid	Het compliance- en integriteitsbeleid van ZLM Verzekeringen houdt in dat we de compliance gerelateerde wet- en regelgeving en de door ons zelf opgestelde integriteitsregels naleven. Dit beleid is gericht op het waarborgen van onze integere bedrijfsuitoefening.

Informatiesystemen en informatiebeveiliging

ZLM Verzekeringen werkt met één verzekeringsadministratiesysteem voor de vastlegging en verwerking van gegevens op polis- en schadegebied en relaties. Dit systeem is gekoppeld aan de financiële administratie. Het informatiebeveiligingsbeleid is vastgelegd in een beleidsdocument. Dit beleidsonderdeel wordt bewaakt door een security officer.

B.2. Betrouwbaarheid en deskundigheid

Voor alle medewerkers van ZLM Verzekeringen is het Protocol werving en selectie van toepassing waarin eisen zijn geformuleerd waaraan eigen, uitzend- en inleenkrachten moeten voldoen.

Er is voor leden van de Raad van Commissarissen, van de directie en leidinggevenden uit het tweede echelon, die door De Nederlandsche Bank (DNB) op geschiktheid en betrouwbaarheid worden getoetst, een speciaal Protocol werving en selectie van toepassing. Het onderwerp betrouwbaarheid komt ook aan bod in de Regeling integriteitsgevoelige functies van ZLM Verzekeringen.

Uiteraard is voor directie, leden van de Raad van Commissarissen en sleutelfunctionarissen aantoonbare deskundigheid, passend bij de functie, noodzakelijk. Permanente educatie zorgt voor het op peil houden en het eventueel verbreden van deze kennis.

Alle medewerkers van ZLM Verzekeringen hebben de Eed of de Belofte afgelegd.

B.3. Risicomanagement systeem

Risicobeleid

ZLM Verzekeringen is een risicomijdende organisatie. De governance structuur (overleg en besluitvorming in het consensusmodel), de beperkte omvang en geringe complexiteit van de organisatie, de rechtsvorm van een onderlinge waarin het klanten-/ledenbelang centraal staat, de eenvoud van de producten en de directe betrokkenheid van het management bij de risicomonitoring spelen hierbij een belangrijke rol. De risicobereidheid komt tot uitdrukking in het Kapitaalbeleid. De risicobereidheid wordt getoetst in de jaarlijkse Own Risk & Solvency Assessment (ORSA).

Opzet en organisatie van het risicomanagementsysteem

De Coördinator Risicomanagement en Compliance heeft tot taak de directie adviezen te geven over de opzet en werking van de systematiek van risicomanagement. Tevens duidt hij de nieuwe en bestaande risico's en werking van de systematiek van risicomanagement. Het risicomanagementsysteem van ZLM Verzekeringen is gebaseerd op COSO-ERM en de FIRM-systematiek van DNB. De systematiek is vastgelegd in het Handboek Risicomanagement. Dit handboek omvat drie delen:

- het risicomanagementproces (COSO-ERM; scores en normering) inclusief het ORSA-beleid en het ORSA-proces
- de risico-inventarisatie en -analyse (beschrijvende deel)
- de risicobeoordeling (schematische deel; scores)

Het handboek en de daarin weergegeven risico's en risico-inventarisatie worden jaarlijks geactualiseerd in een overleg met het managementteam en de Coördinator Risicomanagement en Compliance. De resultaten van dat overleg worden vastgelegd en eenmaal per jaar gepresenteerd aan de Raad van Commissarissen. Deze stelt uiteindelijk de risicobereidheid van ZLM vast. Dat wil zeggen: kan de Raad van Commissarissen zich vinden in de geconstateerde restrisico's die ZLM Verzekeringen loopt en de maatregelen die worden getroffen om een geaccepteerd risiconiveau te bereiken?

Kapitaalbeleid

In het kapitaalbeleid wordt naast de wettelijke ook de intern noodzakelijk geachte solvabiliteit (doelsolvabiliteit) aangegeven. De doelsolvabiliteit is in het kapitaalbeleid 2018 vastgesteld op 170% van de Solvency Capital Requirement. Dit leidt tot de volgende bedragen:

	(x € 1.000)
Solvency Capital Requirement (eind 2018)	70.141
Doelsolvabiliteit in % van de SCR	170%
Doelsolvabiliteit	119.240

ZLM heeft bepaald dat het aanwezige eigen vermogen minimaal € 119,2 miljoen moet zijn. Indien het kapitaal daalt en in de buurt komt van dit bedrag dan zullen er maatregelen genomen moeten worden. Dit kan in de vorm van kapitaalversterking of door risicobeperking. De intern noodzakelijk geachte solvabiliteit kan dus gezien worden als onze risicobereidheid.

Het Kapitaalbeleid bevat ook

- mogelijkheden om kapitaal te genereren;
- de wijze van monitoren van risico's en
- triggerevents met een stappenplan met acties hierop.

ORSA-proces en daarbij betrokken functies

De ORSA geeft een uitbreiding aan ons jaarlijks risicomanagementproces. Deze uitbreiding bestaat uit:

- het formuleren van scenario's;
- de projectie daarvan op (middel-)lange termijn.

Het ORSA-proces wordt jaarlijks (of zoveel vaker als noodzakelijk wordt geacht) opgestart. Voor de uitvoering van het ORSA-proces is een werkgroep actief die bestaat uit:

- algemeen directeur
- directeur Verzekeringszaken
- afdelingshoofd Financiën & Facilitair
- teamleider Financiële administratie
- medewerker Planning & Control
- actuariële functie
- coördinator Risicomanagement en Compliance

Aan de hand van de belangrijkste risico's worden scenario's gedefinieerd. Vervolgens wordt over een periode van vijf jaar berekend wat de impact is op de solvabiliteit indien een scenario, of een combinatie van verschillende scenario's, zich zou voordoen.

De concept-ORSA wordt vervolgens ingebracht in het MT waar dit document wordt besproken en vastgesteld. De risicomanagement- en de interne auditfunctie worden voortdurend bij dit proces betrokken. Na vaststelling van de ORSA in het MT voert de actuariële functie afzonderlijk een review.

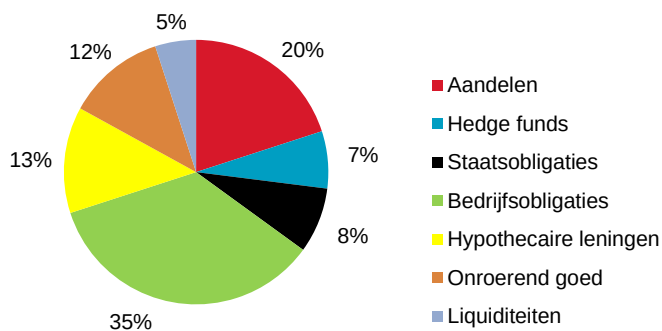
De ORSA wordt vervolgens besproken in de Auditcommissie en ook in de plenaire vergadering van de RvC. Na afronding van dit proces wordt de definitieve ORSA-rapportage verspreid onder alle belanghebbenden (RvC, directie, MT, externe accountant, compliance officer, internal auditor, DNB).

Asset-Liability Management

De financiële beleggingen bevat belegd vermogen waarvan het beheer is uitbesteed aan Kempen Capital Management. De beleggingsportefeuille bestaat uit een Matchingportefeuille en een Rendementsportefeuille.

De Matchingportefeuille heeft als doel de technische voorzieningen af te dekken. We doen dit volledig met Nederlandse staatsobligaties met vergelijkbare rentegevoeligheid als de technische voorzieningen. De Matchingportefeuille is eind 2018 € 82,5 miljoen groot.

De Rendementsportefeuille heeft als doel het behalen van rendement op lange termijn met een aanvaardbaar risico. De rendementsportefeuille wordt ingevuld volgens de volgende norm:

In 2016 is voor het laatst een ALM studie (Asset-Liability-Management) uitgevoerd.

Forward looking model

Voor het opstellen en het doorberekenen van de ORSA-scenario's maken wij gebruik van een model van Triple A - Risk Finance. Aan deze partij zijn tevens activiteiten van de actuariële functie uitbesteed. De actuariële functie geeft een oordeel over de gehanteerde ORSA-projecties en uitgangspunten. In de ORSA hebben we 5 jaar geprojecteerd. In onze scenario's hebben wij de prognose van de Solvency Capital Requirement (SCR) gepresenteerd.

Scenario's

De keuze van de scenario's koppelen we aan onze belangrijkste risico's en wordt, na afstemming in het MT en de auditcommissie, door de directie vastgesteld.

Datakwaliteit

Datakwaliteit en data-governance vragen continu aandacht. Data moet aantoonbaar geschikt, accuraat en volledig zijn. Een goede beheersing van data borgt en verbetert de kwaliteit van management- en sturingsinformatie. In 2019 komt er een data-kwaliteitsbeleid dat specifiek op deze punten is gericht.

De in de ORSA gebruikte data komen voort uit de processen Maandrapportage, Begroting en Pilaar-1 berekening. In deze processen gebruiken we data uit het verzekeringstechnische systeem NeoZ en uit de financiële administratie. Het feit dat ZLM werkt met slechts één verzekeringstechnisch informatiesysteem draagt zeker bij aan de betrouwbaarheid van de daaraan ontleende data. Voor de bepaling van de marktwaarde van balansposten gebruiken we extern ontwikkelde tooling en informatie die onze vermogensbeheerder/custodian aanlevert. Bij het opstellen van de managementinformatie wordt het 4-ogen principe gehanteerd. De data voor en de berekeningen van de Pilaar-1 berekening worden gereviewd door de actuariële functie. De jaarrekening wordt gecontroleerd door de externe accountant.

Frequentie en triggers

In principe voeren we de ORSA eenmaal per jaar uit in samenhang met het (eveneens jaarlijks plaatsvindende) risicomanagementproces. In dat laatste proces kijken we meer naar het verleden en het heden, terwijl de ORSA daar een scenario gebaseerde toekomstblik aan toevoegt.

In het kapitaalbeleid hebben we een aantal triggerevents benoemd die aanleiding geven tot het nemen van maatregelen tot versterking van de aanwezige solvabiliteit of tot vermindering van risico's. Wanneer zo'n triggerevent zich voordoet zal tevens een (extra) ORSA-traject worden uitgevoerd.

B.4. Interne controle omgeving

ZLM heeft een systeem van interne controle. In alle essentiële bedrijfsprocessen, waaronder acceptatie, schadeafhandeling, financiën en informatieverwerking, zijn maatregelen van interne controle ingevoerd om het risico op fouten te mitigeren.

Daarnaast is een second line of defense ingevoerd in de vorm van de compliance officer, de risicomanagementfunctie en de actuariële functie. Deze functies beoordelen, ieder op hun eigen vakgebied, of de interne controle maatregelen van voldoende niveau zijn om de risico's te mitigeren. De rol van de compliance officer wordt in hoofdstuk B.8 besproken, de actuariële functie komt in hoofdstuk B.6 aan de orde.

Ook de derde line of defense, de medewerker interne audit, beoordeelt of de interne controlemaatregelen worden uitgevoerd en of deze van voldoende niveau zijn om de risico's te mitigeren. Deze functie wordt in hoofdstuk B.5 besproken.

B.5. Interne audit functie

De medewerker interne audit maakt, als één van de sleutelfuncties, onderdeel uit van het Solvency II governance systeem. Hij heeft binnen ZLM Verzekeringen een zelfstandige en onafhankelijke positie. De medewerker interne audit ressorteert onder de algemeen directeur en rapporteert aan hem en aan de Auditcommissie. De medewerker interne audit heeft een escalatie-mogelijkheid naar de voorzitter van deze commissie.

De medewerker interne audit werkt op basis van een Charter en aan de hand van een jaarlijks auditprogramma. Hij heeft ten behoeve van zijn werk toegang tot alle relevante informatie, documentatie en personen binnen ZLM Verzekeringen. Elk halfjaar rapporteert hij aan het management team en de Auditcommissie over de bevindingen en de voortgang van het auditprogramma.

In 2017 zijn er audits uitgevoerd en afgerond naar:

- compliance;
- QRT-rapportage;
- IT-projectbeheersing;
- prolongatie;
- product review proces;
- datakwaliteit..

B.6. Actuariële functie

De actuariële functie maakt, als één van de sleutelfuncties, onderdeel uit van het Solvency II governance systeem. Bij de inrichting van de actuariële functie is rekening gehouden met de omvang en complexiteit van de bedrijfsvoering van ZLM Verzekeringen.

De actuariële functie heeft ten minste aandacht voor de volgende aandachtsgebieden:

- Niveau van de technische voorzieningen op basis van marktwaaarde;
- Niveau en toereikendheid van premies;
- Vereiste en aanwezige solvabiliteit;
- Projecties van vereiste en aanwezige solvabiliteit in het kader van de ORSA;
- Impact van herverzekering.

Per aandachtsgebied wordt tenminste eenmaal per jaar over de werkzaamheden en de bevindingen aan de directie gerapporteerd. Deze rapportage wordt ook ter beschikking gesteld aan de Auditcommissie uit de RvC.

De uitvoering van de activiteiten binnen de actuariële functie is zowel intern als extern belegd. De extern belegde taken worden uitgevoerd door Triple A – Risk Finance (Triple A).

Aan de uitbestede taken ligt een overeenkomst ten grondslag ter waarborging van de kwaliteit, continuïteit en integriteit van de dienstverlening.

De coördinatie van de actuariële functie is belegd bij het afdelingshoofd Financiën & Facilitair van ZLM. De eindverantwoordelijkheid ligt bij de directie.

Indien er een situatie ontstaat waarin de rapportagelijn via het afdelingshoofd Financiën & Facilitair niet afdoende is, is escalatie rechtstreeks naar de algemeen directeur of naar de voorzitter van de Auditcommissie mogelijk.

B.7. Uitbesteding

Twee kernactiviteiten worden voor een deel uitbesteed aan externe partijen. De alarmcentrale (berging en repatriëring motorrijtuigen) is uitbesteed aan Eurocross en een deel van de schadebehandeling rechtsbijstand is door middel van herverzekering uitbesteed aan DAS Rechtsbijstand. Er zijn samenwerkingsovereenkomsten (SLA) afgesloten met deze partijen waarin onder andere bepalingen over beveiliging van informatie is opgenomen.

Zoals in B.6 is beschreven is de actuariële functie eveneens uitbesteed. Het vermogensbeheer is door middel van fiduciair vermogensbeheer uitbesteed aan Kempen Capital Management.

B.8. Overige informatie

In hoofdstuk B.4 is de compliance functie genoemd. De compliance officer heeft binnen ZLM Verzekeringen een zelfstandige en onafhankelijke positie. De compliance officer ressorteert onder de algemeen directeur en rapporteert aan hem en aan de Raad van Commissarissen. De compliance officer heeft een escalatiemogelijkheid naar de voorzitter van de Raad van Commissarissen. Bij ZLM is de compliancefunctie gecombineerd met de risicomanagementfunctie.

De compliance officer werkt op basis van een Charter en aan de hand van een jaarlijks compliance programma. Hij heeft ten behoeve van zijn werk toegang tot alle relevante informatie, documentatie en personen binnen ZLM Verzekeringen. Elk halfjaar vindt een rapportage plaats over de bevindingen.

C. Risicoprofiel

C.1. Verzekeringstechnisch risico

Het verzekeringstechnisch risico is het risico dat uitkeringen aan klanten en/of benadeelden niet gefinancierd kunnen worden vanuit premie- en/of beleggingsinkomsten als gevolg van onjuiste en/of onvolledige aannames bij het bepalen van de verzekeringsvoorwaarden en het vaststellen van de premie.

De verzekeringstechnische risico's van ZLM bestaan uit de volgende risico's:

- **Catastroferisico:** het risico dat door extreme en/of uitzonderlijke gebeurtenissen schades optreden waardoor de financiële positie negatief wordt beïnvloed;
- **Premierisico:** het risico dat de verzekeringspremie voor het komende jaar niet voldoende is om de schades en kosten van dat jaar te kunnen voldoen;
- **Voorzieningenrisico:** het risico dat in het verleden gevormde voorzieningen in de toekomst ontoereikend blijken te zijn op deze schades verder af te wikkelen

ZLM is uitsluitend actief op het gebied van standaard schadeverzekeringen. De belangrijkste risico's betreffen letselschades (motorrijtuigen WA en AVP portefeuille) en catastrofeschades (motorrijtuigen, woonhuis en inboedel).

Door middel van duidelijke acceptatieregels worden minder aantrekkelijke risico's niet geaccepteerd.

Daarnaast geeft het herverzekeringsbeleid duidelijke kaders voor het reduceren van met name het catastroferisico.

Het aan te houden kapitaal voor het verzekeringstechnische risico is opgenomen in hoofdstuk E.3.

C.2. Marktrisico

Het marktrisico heeft hoofdzakelijk betrekking op de beleggingsportefeuille. Het betreft hier risico's die de financiële markten nadelig kunnen beïnvloeden met veranderingen in de waarde van de beleggingsportefeuille tot gevolg. In het beleggingsbeleid worden de volgende uitgangspunten aangegeven:

Doelstelling

Een aantrekkelijk rendement op lange termijn bij een aanvaardbaar risico waarbij de technische voorzieningen, inclusief risicomarge worden gedekt door risicomijdende beleggingen.

Beleggingen en risicobudget

ZLM Verzekeringen streeft met haar beleggingsbeleid een aantrekkelijk rendement na op lange termijn met een aanvaardbaar risico. Daarbij worden de technische voorzieningen inclusief risicomarge tenminste gedekt door de allocatie naar risicomijdende beleggingen. Het geaccepteerde risicobudget (12 maands Value-at-Risk bij 95% kans) van de rendementsportefeuille bedroeg in 2018 maximaal € 31 miljoen. Dit houdt in dat er een statistische kans van 5% bestaat dat het verlies in één jaar groter kan zijn dan € 31 miljoen. Op basis van de asset allocaties naar de verschillende beleggingscategorieën was in 2018 € 22 miljoen van het budget gebruikt. In het beleid voor 2019 komt de 95%-VaR uit op € 20 miljoen. Het beheer van het belegd vermogen is uitbesteed aan Kempen Capital Management.

Valuta-afdekking

Het valutarisico van de US-dollar, de Japanse Yen en het Britse Pond wordt voor 50% afgedekt. (in 2018 voor 50%)

Liquiditeit

De beleggingen in categorieën met beperkte liquiditeit (hypothecaire leningen, hedge funds en niet-genoteerd onroerend goed) zijn maximaal 30% van de rendementsportefeuille.

Onderverdeling van het marktrisico

Blootstelling aan marktrisico wordt gemeten aan de hand van de impact van schommelingen in de waarde van financiële variabelen zoals aandelenprijzen, rentestanden en valutakoersen. De volgende risico's worden onderkend:

Renterisico

Het renterisico is de gevoeligheid van de waarde van de rentedragende activa en passiva voor veranderingen in de rentetermijnstructuur of in de volatiliteit van de rente.

Aandelenrisico

Het aandelenrisico is de gevoeligheid van de waarde van activa voor veranderingen in marktprijzen van aandelen.

Vastgoedrisico

Het vastgoedrisico is de gevoeligheid van de waarde van activa voor veranderingen in marktprijzen van vastgoed.

Spreadrisico

Het spreadrisico vloeit voort uit de gevoeligheid van de waarde van beleggingen, verplichtingen en financiële instrumenten voor het niveau en de volatiliteit van kredietopslagen boven de risicovrije rentetermijnstructuur.

Valutarisico

Het valutarisico is het risico dat wordt gelopen door bezittingen of transacties in vreemde valuta.

Concentratierisico

Het concentratierisico vloeit voort door gebrek aan diversificatie in de portefeuille of door een sterke blootstelling aan het risico van wanbetaling.

Het aan te houden kapitaal voor het marktrisico is opgenomen in hoofdstuk E.3.

C.3. Kredietrisico

Het kredietrisico wordt ook wel “tegenpartijrisico” genoemd. Dit is het risico van onvoorziene verliezen die het gevolg kunnen zijn van faillissement of verslechtering in de kredietwaardigheid van debiteuren of tegenpartijen voor zover deze nog niet onder het spreadrisico zijn meegenomen. Dit zijn onder andere vorderingen op herverzekeraars, rekening-couranttegoeden bij banken en vorderingen op debiteuren. Aanwezige liquide middelen worden bij meerdere banken ondergebracht. Daarnaast is de rating van tegenpartijen (bijvoorbeeld herverzekeraars) aan interne normen (minimaal A-rating) gebonden.

Het aan te houden kapitaal voor het kredietrisico is opgenomen in hoofdstuk E.3.

C.4. Liquiditeitsrisico

Het liquiditeitsrisico is het risico dat ZLM over onvoldoende middelen beschikt om aan de directe betalingsverplichtingen te voldoen. Aan de lange termijn middelen zijn normen gekoppeld in het beleggingsbeleid. De korte termijn middelen worden bij banken liquide aangehouden.

C.5. Operationeel risico

Een operationeel risico is het risico van een (financieel) verlies dat zich voordoet als gevolg van inadequate of falende interne processen, personeel en systemen of externe gebeurtenissen. Tot het operationeel risico worden ook juridische risico's gerekend, maar niet de risico's die voortvloeien uit strategische beslissingen en reputatierisico's.

Juridische risico's

Het risico dat als gevolg van het niet naleven van wet- en regelgeving er mogelijk financiële schade ontstaat. ZLM Verzekeringen heeft geen complexe verzekeringsproducten waardoor het juridische risico gering zal zijn. De organisatie beschikt over juridische expertise. Bij complexe zaken wordt advies ingewonnen bij gespecialiseerde externe juristen. De compliance officer houdt toezicht op de naleving van de relevante wet- en regelgeving.

IT-risico's en het risico van cybercrime

Het risico dat bedrijfsprocessen en de informatievoorziening onvoldoende integer, niet continu of onvoldoende beveiligd zijn, is benoemd als IT-risico. Deze risico's worden gemitigeerd door:

- toegangscontrole met rollen en bevoegdheden;
- changemanagement-procedures;
- back-up procedures;
- een uitwijkfaciliteit waarbij direct overgeschakeld kan worden naar een gespiegelde IT-omgeving;
- SLA-management.

Er is een IT strategie en een informatiebeveiligingsbeleid. De security-officer bewaakt het totale proces.

Uitbestedingsrisico

Uitbestedingsrisico's zijn risico's die verband houden met het door derden, op structurele basis, laten verrichten van werkzaamheden die

- a. deel uitmaken van of voortvloeien uit de met het leveren van de verzekeringsdiensten samenhangende bedrijfsprocessen of
- b. deel uitmaken van wezenlijke processen ter ondersteuning daarvan.

Bij ZLM gaat het om de uitbesteding van werkzaamheden van de alarmcentrale en, in het kader van een herverzekeringsovereenkomst, een deel van de schadebehandeling Rechtsbijstand. Met de organisaties waaraan activiteiten zijn uitbesteed worden contractuele afspraken gemaakt over de beheersing van de risico's.

De actuariële functie en het vermogensbeheer is ook uitbesteed.

Stroomuitval

ZLM is ingeval van stroomuitval zelfvoorzienend. De werkprocessen worden bij een stroomuitval niet onderbroken.

Het aan te houden kapitaal voor het operationeel risico is opgenomen in hoofdstuk E.3.

C.6. Overige risico's

De resterende risico's zijn het reputatierisico en het integriteitsrisico.

Reputatierisico

Het reputatierisico heeft betrekking op eventuele reputatieschade als gevolg van negatieve publiciteit. Het beheersen van dit risico hangt zeer sterk samen met de beheersing van alle overige risico's. De hoge mate van klanttevredenheid toont ook hier aan dat ZLM een goede reputatie heeft.

Integriteitsrisico

Het integriteitsrisico betreft het risico dat de integriteit van ZLM wordt beïnvloed als gevolg van niet integere of onethische gedragingen. Binnen ZLM is er veel aandacht voor beheersing van risico's op het gebied van integriteit en fraude. Screening van alle nieuwe medewerkers, functiescheidingen, 4-ogen principe en gedragscodes zijn aanwezige beheersingsmaatregelen.

Frauderisico

Frauderisico betreft het risico dat er een opzettelijke handeling plaats vindt waarbij gebruik wordt gemaakt van misleiding teneinde een onrechtmatig of onwettig (financieel) voordeel te behalen. Fraude door verzekerden komt helaas voor. Ook op dit terrein worden passende maatregelen genomen. De coördinator fraudebeheersing en de medewerkers fraudebeheersing geven concreet invulling aan de beheersing van frauderisico's. Ter voorkoming van interne fraude is er een screeningsbeleid en zijn er gedragscodes. Daarnaast is functiescheiding met rollen en bevoegdheden ook in de systemen toegepast. Alle medewerkers van ZLM Verzekeringen hebben de moreel-ethische verklaring ondertekend.

Nieuwe privacywetgeving

ZLM Verzekeringen heeft de nieuwe AVG wetgeving scherp op het netvlies. Onze processen zijn hierop aangepast en de rol van Data Protection Officer (privacy officer) is belegd.

D. Waardering voor Solvency II doeleinden

In de jaarrekening vindt waardering en presentatie plaats overeenkomstig de grondslagen van BW-2.9. Onder Solvency II is de onderverdeling van de balans op een aantal punten net iets anders. Daarnaast gelden onder Solvency II voor bepaalde posten andere waarderingsprincipes. De waardering is in overeenstemming met artikel 9 tot en met 16 van de Gedelegeerde Verordening. Bij de bepaling van de Solvency II waardes maakt ZLM gebruik van de curve RTS verzekeraars Solvency II-zonder VA (volatility adjustment) per 31-12-2018. ZLM past hierbij geen overgangsmaatregelen toe. Alleen bij de bepaling van de risicomarge past ZLM een vereenvoudiging toe.

In de volgende paragrafen zal per onderdeel worden ingegaan op de betreffende marktwaardering.

D.1. Balans

Een samenvatting van de balans volgens de jaarrekening (op huidige grondslagen) en de Solvency II balans is onderstaand opgenomen.

BALANS PER 31-12-2018					
ACTIVA	Huidig	Solvency II	PASSIVA	Huidig	Solvency II
Immateriële vaste activa	-	-	Eigen vermogen	275.389	274.885
Latente belastingvordering	-	3.353	Herwaarderingsreserve	89	89
Beleggingen	356.771	355.303	Overige reserves	273.544	272.536
Terreinen en gebouwen	8.646	8.646	Onverdeelde winst	1.756	1.756
Groepsmaatschappijen en deelnemingen	2.581	976	Reconciliatiereserve	-	504
Aandelen	107.685	107.685	Technische voorzieningen	107.287	105.377
Obligaties	193.755	193.755	Te betalen schade	105.329	91.274
Hypothecaire leningen	41.865	41.865	Niet-verdiende premie	12.793	6.488
Overige leningen	2.336	2.336	Risicomarge	-	7.615
Valutatermijncontracten	-97	40	Herverzekeringsdeel	-10.835	-
Vorderingen	16.147	17.752	Voorzieningen	4.906	21.045
Herverzekeringsdeel technische voorzieningen	-	10.829	Voor belastingen	4.701	7.887
Liquide middelen	57.968	57.968	Voor pensioenen	-	12.953
Overlopende acquisitiekosten	454	-	Overige	205	205
Overige activa	3.438	3.438	Schulden	46.265	46.265
			Uit directe verzekering	42.105	42.105
			Overige schulden	4.160	4.160
			Afgeleide financiële instrumenten (valuta)	-	137
			Overige passiva	931	931
			Afrondingsverschil	-	3
TOTAAL ACTIVA	434.778	448.643	TOTAAL PASSIVA	434.778	448.643

(Bedragen x € 1.000)

Hierna wordt verder ingegaan op alle onderdelen van de balans.

D.2. Activa

De waarderingsgrondslagen die zijn gehanteerd voor de jaarrekening zijn als volgt:

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de bepalingen voor de jaarrekening voor verzekeringsmaatschappijen, zoals opgenomen in Afdeling 15 van Titel 9 Boek 2 BW en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, uitgegeven door de Raad voor de Jaarverslaggeving.

Activa en passiva worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Herverzekeringscontracten

Door ZLM met herverzekeraars afgesloten contracten uit hoofde waarvan ZLM wordt gecompenseerd voor verliezen op uitgegeven verzekeringscontracten, worden aangemerkt als gegeven herverzekeringscontracten.

Herverzekeringspremies, provisies, uitkeringen en technische voorzieningen voor herverzekeringscontracten worden op dezelfde wijze verantwoord als de directe verzekeringen waarvoor de herverzekeringen zijn afgesloten.

Beleggingen

Terreinen en gebouwen

Bedrijfsgebouwen en -terreinen worden gewaardeerd op actuele waarde. De actuele waarde is de onderhandse verkoopwaarde vrij van huur en gebruik.

Taxatie van de terreinen en gebouwen geschiedt minimaal om de vijf jaar door onafhankelijke deskundigen. In de jaren waarin geen taxatie wordt uitgevoerd wordt de waardering beoordeeld op basis van indexatie en indien noodzakelijk aangepast. Op de terreinen en gebouwen wordt niet afgeschreven. De in het verslagjaar gerealiseerde en ongerealiseerde resultaten zijn direct in de winst- en verliesrekening verwerkt. Voor het verschil tussen de actuele waarde en de kostprijs wordt ten laste van de algemene reserve een herwaarderingsreserve gevormd.

Deelnemingen

De niet-geconsolideerde deelnemingen waarin invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid wordt uitgeoefend zijn gewaardeerd tegen nettovermogenswaarde.

De nettovermogenswaarde wordt berekend volgens de grondslagen die gelden voor de jaarrekening van ZLM. Voor deelnemingen waarvan onvoldoende gegevens beschikbaar zijn voor aanpassing aan deze grondslagen, wordt uitgegaan van de waarderingsgrondslagen van de desbetreffende deelneming.

Deelnemingen met een negatieve nettovermogenswaarde worden op nihil gewaardeerd. Daarbij worden tevens andere langlopende belangen in aanmerking genomen die feitelijk moeten worden aangemerkt als onderdeel van de netto-investering in de deelneming. Wanneer ZLM Verzekeringen geheel of ten dele instaat voor de schulden van de desbetreffende deelneming, respectievelijk de feitelijke verplichting heeft de deelneming (voor haar aandeel) tot betaling van haar schulden in staat te stellen, wordt een voorziening gevormd. Bij het bepalen van de omvang van deze voorziening wordt rekening gehouden met reeds op vorderingen op de deelneming in mindering gebrachte voorziening voor oninbaarheid.

Overige financiële beleggingen

- Aandelen
De post aandelen bestaat uit beleggingsfondsen. Hierin zijn onroerendgoedfondsen en hedgefondsen opgenomen. Met uitzondering van de onroerendgoedfondsen hebben de fondsen alle een frequente marktnotering. Aandelen worden gewaardeerd tegen reële waarde, namelijk de beurskoers per balansdatum. Waardemutaties worden direct in de winst- en verliesrekening verantwoord.
- Obligaties en andere vastrentendewaardepapieren
Deze post bevat staatsobligaties, beleggingsfondsen in vastrentende waarden, geldmarktfondsen en overige vorderingen met een frequente marktnotering. Deze worden gewaardeerd tegen de koers per balansdatum. Waardemutaties worden direct in de winst- en verliesrekening verantwoord.
- Vorderingen uit hypothecaire leningen
De vorderingen uit hypothecaire leningen betreffen indirecte hypotheek (beleggingsfondsen met een frequente marktwaardering) en aan personeel verstrekte leningen. Voor de personeelsleningen is als zekerheid het zakelijk recht van hypotheek gevestigd. Deze vorderingen zijn gewaardeerd tegen reële waarde. Omdat er geen sprake is van een marktnotering, is bij de bepaling van de reële waarde een opslag van 120 basispunten toegepast op de “zero swap”-rentecurve. De indirecte hypotheek zijn tegen beurskoers per balansdatum gewaardeerd. Waardemutaties worden direct in de winst- en verliesrekening verantwoord. Voorts wordt een herwaarderingsreserve gevormd ten laste van de overige reserves.

- **Vorderingen uit andere leningen**
Deze post bevat de beleggingen zonder frequente marktnotering. Indien er niet minimaal per kwartaal een notering is, is er sprake van een niet-frequente marktnotering. Deze vorderingen worden gewaardeerd tegen reële waarde. De reële waarde wordt vastgesteld aan de hand van de contante waarde van de toekomstige kasstromen. Voor deze leningen is een opslag van 200 basispunten gehanteerd. De “zero swap”-rentecurve is als basis genomen. Waardemutaties worden direct in de winst- en verliesrekening verantwoord. Voorts wordt een herwaarderingsreserve gevormd ten laste van de overige reserves.
- **Andere financiële beleggingen**
Onder ‘andere financiële beleggingen’ zijn de afgeleide financiële instrumenten verantwoord. Dit betreffen valutatermijncontracten. Deze worden gewaardeerd tegen reële waarde. Waardemutaties worden direct in de winst- en verliesrekening verantwoord.

Vorderingen

De vorderingen worden opgenomen tegen reële waarde. De reële waarde is gelijk aan de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor mogelijke verliezen als gevolg van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Overige activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs inclusief direct toerekenbare kosten, onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de geschatte economische levensduur, of lagere bedrijfswaarde. Met op balansdatum verwachte bijzondere waardeverminderingen is rekening gehouden.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas- en banktegoeden en zijn opgenomen tegen de nominale waarde. Indien middelen niet ter vrije beschikking staan, dan wordt hiermee bij de waardering rekening gehouden.

Overlopende activa

De overlopende activa zijn opgenomen tegen de nominale waarde.

In de navolgende tabel is de activa-kant van de balans in drie kolommen opgenomen.

- **kolom 1 Jaarrekening:** cijfers volgens jaarrekening in de SII detaillering zonder herrubricering;
- **kolom 2 Huidige accounting basis:** cijfers volgens jaarrekening waardering geherrubriceerd naar SII detaillering;
- **kolom 3 Solvency II waardering:** De Solvency II detaillering en waardering.

Bij de aansluiting van de in navolgende tabel genoemde bedragen met de bedragen in de Solvency II balans (D.1.) zijn er geringe afrondingsverschillen. Dit wordt veroorzaakt door afronding op duizenden euro's.

ACTIVA		Jaarrekening	Huidige accounting basis	SII waardering
1.1	Goodwill	0	0	0
1.2	Overlopende acquisitiekosten	0	454.404	0
1.3	Overige immateriële activa	0	0	0
1.4	Latente belastingvordering	0	0	3.353.327
1.5	Pensioenoverschot	0	0	0
1.6	Terreinen en gebouwen (voor eigen gebruik)	8.105.372	8.105.372	8.105.372
1.7	Beleggingen (anders dan activa die tegenover unit-linked verzekeringen staan)	304.463.519	336.429.265	336.429.265
1.7.1	Terreinen en gebouwen (anders dan voor eigen gebruik)	540.000	540.000	540.000
1.7.2	Deelnemingen	2.580.123	975.883	975.883
1.7.3	Aandelen en andere deelnemingsbewijzen (anders dan deelnemingen)	107.684.960	0	0
1.7.3.1	Genoteerde aandelen en andere deelnemingsbewijzen (anders dan deelnemingen)	107.684.960	0	0
1.7.3.2	Niet-genoteerde aandelen en andere deelnemingsbewijzen (anders dan deelnemingen)	0	0	0
1.7.4	Obligaties	193.754.986	75.678.159	75.678.159
1.7.4.1	Staatsobligaties en obligaties van andere publieke organen	193.754.986	75.678.159	75.678.159
1.7.4.2	Bedrijfsobligaties	0	0	0
1.7.4.3	Samengestelde beleggingsproducten (structured notes)	0	0	0
1.7.4.4	Beleggingen in gesecuritiseerde activa	0	0	0
1.7.5	Beleggingsfondsen	0	259.194.587	259.194.587
1.7.6	Derivaten en Afgeleide financiële instrumenten	-96.550	40.636	40.636
1.7.7	Deposito's anders dan liquide middelen (lange termijn deposito's)	0	0	0
1.7.8	Overige beleggingen	0	0	0
1.8	Beleggingen voor unit-linked verzekeringen	0	0	0
1.9	Hypotheek en Leningen	44.200.607	10.767.807	10.767.807
1.9.1	Hypothecaire en andere leningen aan individuen	44.200.607	8.431.405	8.431.405
1.9.2	Hypothecaire en andere leningen (anders dan op polissen en aan individuen)	0	2.336.402	2.336.402
1.9.3	Leningen op polissen	0	0	0
1.10	Vorderingen uit herverzekering (aandeel in de technische voorziening)	0	10.835.009	10.829.115
1.10.1	Schade en Zorg vergelijkbaar met schade	0	10.835.009	10.829.115
1.10.1.1	Schade exclusief zorg	0	10.585.009	10.579.229
1.10.1.2	Zorg vergelijkbaar met schade	0	250.000	249.886
1.10.2	Leven en Zorg vergelijkbaar met leven	0	0	0
1.10.2.1	Zorg vergelijkbaar met leven	0	0	0
1.10.2.2	Leven, exclusief zorg en exclusief unit-linked verzekeringen	0	0	0
1.10.3	Unit-linked verzekeringen	0	0	0
1.11	Deposito's naar cedenten	0	0	0
1.12	Vorderingen uit directe verzekering (inclusief tussenpersonen)	11.707.064	13.311.304	13.311.304
1.13	Vorderingen op herverzekeraars	2.461	2.461	2.449
1.14	Vorderingen (handel, niet-verzekering)	4.438.806	4.438.806	4.438.806
1.15	Eigen aandelen	0	0	0
1.16	Verschuldigde bedragen u.h.v. opgevraagd maar nog niet betaald EV of waarborgkapitaal	0	0	0
1.17	Liquide middelen en equivalenten	57.967.693	57.967.693	57.967.693
1.18	Overige activa, niet elders weergegeven	3.893.459	3.439.055	3.439.055
1	Totaal activa	434.778.981	445.751.176	448.644.193

Bovenstaand overzicht toont een stijging van de huidige waarde van de activa van € 434.778.981 in de jaarrekening naar een totaal van € 448.644.193 onder Solvency II. Deze stijging komt door de volgende aanpassingen.

Overlopende acquisitiekosten

De overlopende acquisitiekosten worden in de jaarrekening gerubriceerd onder de overlopende activa. Overlopende acquisitiekosten – deel van acquisitiekosten toegerekend aan toekomstige periode - worden onder SII gewaardeerd op nihil.

Beleggingen

De beleggingen van ZLM bestaan uit de volgende onderdelen:

- Onroerend goed / Terreinen en gebouwen (Eigen gebruik en Overig)
- Deelnemingen en groepsmaatschappijen, inclusief leningen aan deelnemingen en groepsmaatschappijen
- Beleggingen in aandelen en obligaties (vnl. beleggingsfondsen)
- Leningen op schuldbekentenis (financiële instellingen en overige)
- Hypotheken (in beleggingsfonds en personeelshypotheken)
- Valutatermijncontracten

De waardering is als volgt: alle bovenstaande beleggingen worden gewaardeerd op marktwaarde. De marktwaarde voor het onroerend goed is gebaseerd op taxaties (1x per 5 jaar), deelnemingen en groepsmaatschappijen op basis van netto vermogenswaarde volgens de jaarrekeningen, beleggingen op basis van beursnoteringen, de leningen inclusief hypotheken op basis van de contante waarde van de toekomstige kasstromen en valutatermijncontracten op basis van de actuele valuta koers.

Herrubriceringen

De indeling van de beleggingen is voor de Solvency II balans iets anders dan de gekozen indeling in de jaarrekening. In de jaarrekening worden beleggingsfondsen in aandelen, hedgefondsen en onroerendgoedfondsen onder aandelen opgenomen, beleggingsfondsen in vastrentende waarden worden onder obligaties en andere vastrentende waarden gerapporteerd en de belegging in het hypothekenfonds staat in de jaarrekening onder vorderingen uit hypothecaire leningen. In de Solvency II balans worden alle beleggingsfondsen echter onder “beleggingsfondsen” gerubriceerd. De waardering is wel hetzelfde.

De terreinen en gebouwen zijn in de jaarrekening onder de beleggingen opgenomen. Deze worden verdeeld onder de post ‘Voor eigen gebruik’ (de eigen panden van ZLM in Goes) en de post ‘Overige terreinen en gebouwen’ (een aantal vakantiewoningen waarin belegd wordt). Bij Solvency II wordt ‘Terreinen en gebouwen voor eigen gebruik’ apart gezet en dus niet onder beleggingen gepresenteerd. De eigen kantoorpanden komen hieronder te staan. De overige gebouwen (vakantiewoningen) zijn gerubriceerd bij de beleggingen ‘Terreinen en gebouwen (anders dan voor eigen gebruik)’.

Een deel van de leningen (aan groepsmaatschappijen) ad € 1.604.240 wordt geherrubriceerd van ‘groepsmaatschappijen’ naar ‘vorderingen uit directe verzekeringen’.

Herverzekering

In de jaarrekening wordt het aandeel van de herverzekeringen in de technische voorzieningen (TV) in mindering gebracht op de verplichting. Onder SII wordt het aandeel

van de herverzekering in de technische voorziening separaat als actiefpost op de balans getoond.

De waardering van het aandeel van de herverzekeraar in de TV is het saldo van de "Best Estimate" (BE) bruto en BE netto. Deze is nader toegelicht in het volgende hoofdstuk van dit rapport.

Overige activa

Er zijn geen waarderingsverschillen tussen de jaarrekening en Solvency II.

D.3. Passiva

De waarderingsgrondslagen die zijn gehanteerd voor de jaarrekening zijn als volgt:

Technische voorzieningen

Niet-verdiende premies en lopende risico's

De technische voorziening premies betreft het deel van de geboekte premies dat betrekking heeft op nog niet verstreken risicoterminen (nominaal gewaardeerd). Daarnaast wordt onder deze post een eventuele voorziening voor ontoereikende premies opgenomen (gewaardeerd tegen contante waarde). Van ontoereikende premie is sprake indien voor lopende verzekeringscontracten per productgroep de verwachte som van de bruto-schadelast, de bedrijfskosten en de acquisitiekosten groter is dan de nog te verdienen brutopremie. De wijziging in deze voorziening wordt in de winst- en verliesrekening verwerkt.

Te betalen schaden/uitkeringen

De voorziening voor te betalen schaden is bestemd voor de per balansdatum gemelde maar nog niet afgewikkelde schaden van het boekjaar en de voorgaande jaren. Tevens is rekening gehouden met de reeds plaatsgevonden maar nog niet aangemelde schaden en verhaalbare schadebedragen. Deze voorziening is deels door hantering van gemiddelde bedragen per schade en deels post voor post bepaald. De schadevoorzieningen worden vastgesteld op basis van feiten die op het moment van vaststelling bekend zijn. De schadevoorzieningen worden voortdurend bijgesteld als onderdeel van een continu proces, op basis van feitelijk schadeverloop, afgewikkelde claims en nieuw gemelde schaden. De voorziening is nominaal opgenomen. Slechts het deel voor verlies aan arbeidsvermogen is contant gemaakt.

Er zijn geen catastrofevoorzieningen opgenomen. Het risico van catastrofeschaden (storm en hagel) is gedeeltelijk door middel van herverzekering afgedekt. Voor het opvangen van eventuele tekorten is de algemene reserve beschikbaar.

De voorziening voor de te betalen schaden is inclusief een voorziening voor interne schadeafwikkelingskosten voor de lopende schadegevallen. De voorziening voor schadeafwikkelingskosten bedraagt 6% van de voorziening schaden.

Aandeel herverzekeraar in technische voorzieningen

Het aandeel herverzekeraar in deze voorzieningen is post voor post vastgesteld. Het herverzekeringsdeel wordt als aparte post in mindering gebracht op de desbetreffende brutovoorziening.

Voorzieningen

Algemeen

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen.

Belastingen

Latente belastingvorderingen en -verplichtingen worden opgenomen voor tijdelijke verschillen tussen de waarde van de activa en passiva volgens fiscale voorschriften enerzijds en de in deze jaarrekening gevolgde waarderingsgrondslagen anderzijds. De berekening van de latente belastingvorderingen en -verplichtingen geschiedt tegen de op het einde van het verslagjaar geldende belastingtarieven of tegen de in komende jaren geldende tarieven, voor zover reeds bij wet vastgesteld.

Belastinglatenties worden gewaardeerd op nominale waarde.

Overige voorzieningen

De overige voorzieningen, bestaande uit een voorziening voor uitkering bij jubilea, worden opgenomen tegen contante waarde van de verwachte uitkeringen gedurende het dienstverband

Schulden en overlopende passiva

Schulden en overlopende passiva worden gewaardeerd tegen reële waarde tenzij anders is bepaald.

In de navolgende tabel is de passiva-kant van de balans in drie kolommen opgenomen.

- **kolom 1 Jaarrekening:** cijfers volgens jaarrekening in de SII detaillering zonder herrubricering;
- **kolom 2 Huidige accounting basis:** cijfers volgens jaarrekening waardering geherrubriceerd naar SII detaillering;
- **kolom 3 Solvency II waardering:** De Solvency II detaillering en waardering.

PASSIVA		Jaarrekening	Huidige accounting basis	SII waardering
2.1	Technische voorzieningen schade en zorg vergelijkbaar met schade	107.284.146	118.119.154	105.377.643
2.1.1	Technische voorzieningen schade (exclusief zorg)	97.973.491	108.558.500	96.537.351
2.1.1.1	Technische voorziening berekend als geheel	97.973.491	108.558.500	0
2.1.1.2	Beste schatting	0	0	89.637.351
2.1.1.3	Risicomarge	0	0	6.900.000
2.1.2	Technische voorzieningen zorg vergelijkbaar met schade	9.310.655	9.560.654	8.840.292
2.1.2.1	Technische voorziening berekend als geheel	9.310.655	9.560.654	0
2.1.2.2	Beste schatting	0	0	8.125.292
2.1.2.3	Risicomarge	0	0	715.000
2.2	Technische voorzieningen leven en zorg vergelijkbaar met leven	0	0	0
2.2.1	Technische voorzieningen zorg vergelijkbaar met leven	0	0	0
2.2.1.1	Technische voorziening berekend als geheel	0	0	0
2.2.1.2	Beste schatting	0	0	0
2.2.1.3	Risicomarge	0	0	0
2.2.2	Technische voorzieningen leven excl. zorg en excl. unit-linked verzekeringen	0	0	0
2.2.2.1	Technische voorziening berekend als geheel	0	0	0
2.2.2.2	Beste schatting	0	0	0
2.2.2.3	Risicomarge	0	0	0
2.3	Technische voorzieningen unit-linked verzekeringen	0	0	0
2.3.1.1	Technische voorziening berekend als geheel	0	0	0
2.3.1.2	Beste schatting	0	0	0
2.3.1.3	Risicomarge	0	0	0
2.4	Overige technische voorzieningen	0	0	0
2.5	Voorwaardelijke verplichtingen	0	0	0
2.6	Voorzieningen anders dan technische voorzieningen	205.000	205.000	205.000
2.7	Voorzieningen voor pensioenen	0	0	12.953.000
2.8	Depots van herverzekeraars	0	0	0
2.9	Voorzieningen voor uitgestelde belastingen	4.701.461	4.701.461	7.886.839
2.10	Afgeleide financiële instrumenten	0	137.186	137.186
2.11	Schulden aan kredietinstellingen	0	0	0
2.12	Financiële verplichtingen anders dan aan kredietinstellingen	0	0	0
2.13	Schulden uit directe verzekering (inclusief aan tussenpersonen)	42.104.577	42.104.577	42.104.577
2.14	Schulden uit herverzekering	953.789	953.789	953.789
2.15	Schulden (handel, niet verzekering)	0	2.233.522	2.233.522
2.16	Achtergestelde leningen	0	0	0
2.16.1	Achtergestelde leningen, niet opgenomen in kernvermogen	0	0	0
2.16.2	Achtergestelde leningen, opgenomen in kernvermogen	0	0	0
2.17	Overige verplichtingen, niet elders weergegeven	4.140.746	1.907.224	1.907.224
2.18	Totaal verplichtingen	159.389.719	170.361.913	173.758.780
2.19	Kernvermogen: Activa minus passiva (voor aanpassingen)	275.389.263	275.389.263	274.885.414
2	Totale verplichtingen en kernvermogen	434.778.981	445.751.176	448.644.193

Bovenstaand overzicht toont een daling van het eigen vermogen van € 275.389.263 in de jaarrekening naar een totaal eigen vermogen van € 274.885.414 onder Solvency II. Dit komt door herwaarderingen en her-rubriceringen.

D.4. Technische voorzieningen

Onder de technische voorzieningen zijn in de kolom "SII waardering" de voorziening voor niet verdiende premies en de voorziening voor schaden en uitkeringen bij elkaar opgeteld. De onderverdeling is als volgt:

Branche	Schadevoorziening netto	Aandeel herverzekeraar	Schadevoorziening bruto	Risicomarge	Schadevoorz. bruto incl. Risicomarge	Premievoorziening	Totaal
Motorrijtuigen WA	63.256	7.542	70.798	5.906	76.704	675	77.379
Motorrijtuigen Casco	1.160	10	1.170	98	1.268	-3.639	-2.371
Ongevallen en Ziekte	8.319	250	8.569	715	9.284	-444	8.840
Brand	3.838	1.457	5.295	442	5.737	7.303	13.040
Algemene aansprakelijkheid	2.490	1.576	4.066	339	4.405	1.319	5.724
Rechtsbijstand	1.376	-	1.376	115	1.491	1.274	2.765
Correctie voor verwacht verlies		-6					
TOTAAL (Bedragen x € 1.000)	80.439	10.829	91.274	7.615	98.889	6.488	105.377

De verdeling naar Non-life en Health is als volgt:

	Schadevoorziening bruto	Premievoorziening	Totaal	Risicomarge	Totaal inclusief Risicomarge
Non-life	82.705	6.932	89.637	6.900	96.537
Health (similar to non-life)	8.569	-444	8.125	715	8.840
TOTAAL (Bedragen x € 1.000)	91.274	6.488	97.762	7.615	105.377

In de jaarrekening worden de opgenomen technische voorzieningen op toereikendheid getoetst. Voor deze toereikendheidstoets wordt de Best Estimate van de voorziening vastgesteld door de SII grondslagen toe te passen. De hieruit resulterende 'toetsvoorziening' is onderdeel van de Solvency II balans en bestaat uit de volgende onderdelen:

- Een beste schatting voorziening voor te betalen schaden;
- Een risicomarge;
- Een beste schatting voorziening voor niet-verdiende premie.

Voorziening voor te betalen schade

De vergelijking tussen de technische voorzieningen voor te betalen schade in de jaarrekening en die op Solvency II grondslagen is opgenomen in onderstaande tabel.

Technische voorziening voor te betalen schade 31-12-2018

Branche	Bruto		Netto	
	Jaarrekening	Best Estimate	Jaarrekening	Best Estimate
Motorrijtuigen WA	80.133	76.704	72.591	69.162
Motorrijtuigen Casco	1.593	1.268	1.583	1.258
Ongevallen en Ziekte	9.409	9.284	9.159	9.034
Brand	7.100	5.737	5.643	4.280
Algemene aansprakelijkheid	5.408	4.405	3.832	2.829
Rechtsbijstand	1.686	1.491	1.686	1.491
Voorziening voor te betalen schade (Bedragen x € 1.000)	105.329	98.889	94.494	88.054

In bovenstaand overzicht is zichtbaar dat de technische voorzieningen voor te betalen schade voor alle branches toereikend zijn. Op totaalniveau is sprake van een totale bruto marktwaarde voorziening (bestaande uit de Best Estimate en de Risicomarge) van € 98.889.000. De bruto balansvoorziening van € 105.329.000 is derhalve toereikend om deze marktwaarde te dekken en er resteert een prudentiemarge van € 6.440.000.

Na herverzekering resteert een totale netto marktwaarde voorziening van € 88.054.000 en een balansvoorziening van € 94.494.000. Ook na herverzekering blijkt de balansvoorziening toereikend om de marktwaarde te dekken en resteert een prudentiemarge van € 6.440.000.

Methode

Onderstaand overzicht geeft weer welke methodes zijn toegepast voor de bepaling van de best estimate schadevoorziening per homogene risicogroep:

Homogene risicogroep	Toegepaste methode
Motorrijtuigen WA	Chain-ladder methode + curve fitting
Motorrijtuigen Casco	Chain-ladder methode
Ongevallen en Ziekte	Chain-ladder methode
Brand	Chain-ladder methode
Algemene aansprakelijkheid	Chain-ladder methode + curve fitting
Rechtsbijstand	Aantallen - gemiddelden - methode

De chain-ladder methode (Development Factor Methode) is als basis genomen. Voor WA en Algemene aansprakelijkheid wordt curvefitting voor de ontwikkeling van de schadelast na het laatste opgenomen ontwikkeljaar (staart) gehanteerd. Voor Rechtsbijstand is de voorziening bepaald op basis van verwachte behandelingskosten voor openstaande rechtsbijstand-dossiers en de verwachte afloop hiervan.

Bij het bepalen van de Best Estimate is eveneens rekening gehouden met:

- rentecurve volgens EIOPA RTS Verzekeraars zonder Volatility Adjustment per 31/12/2018;
- inflatie volgens Afgeleide reeks SA 19 CPI;
- afwikkelkosten 6% (van de jaarrekeningvoorziening);
- catastrofes met een schadelast groter dan € 2 miljoen worden uit de driehoeken gehaald;
- grote schades (WA boven € 1 mln., AVP boven € 0,125 mln.) worden zowel bruto als het aandeel herverzekeraar op post-voor-post basis opgenomen en worden niet in de driehoeken meegenomen;
- voorziening Waarborgfonds van € 1,6 mln. is toegevoegd;
- voorziening voor schades ouder dan het jaar 2000 worden op post-voor-post basis meegenomen.

Risicomarge

Voor het vaststellen van de risicomarge is gebruik gemaakt van de simplificatie methode 1 beschreven in richtsnoer 62 van de Richtsnoeren voor de waardering van technische voorzieningen (EIOPA-BoS-14/166 NL).

Voorziening voor niet-verdiende premie

De vergelijking tussen de technische voorzieningen voor niet-verdiende premies in de jaarrekening en die op Solvency II grondslagen is opgenomen in onderstaande tabel.

Technische voorziening voor niet verdiende premie 31-12-2018

Branche	Jaarrekening	Best Estimate
Motorrijtuigen WA	675	675
Motorrijtuigen Casco	-	-3.639
Ongevallen en Ziekte	155	-444
Brand	8.732	7.303
Algemene aansprakelijkheid	1.438	1.319
Rechtsbijstand	1.793	1.274
Voorziening voor niet verdiende premie <i>(Bedragen x € 1.000)</i>	12.793	6.488

In bovenstaand overzicht is een marktwaarde voorziening (beste inschatting) voor niet-verdiende premie van € 6.488.000 zichtbaar. Dit is lager dan de in de jaarrekening opgenomen balansvoorziening van € 12.793.000 waardoor een marge van € 6.305.000 resteert.

De voorziening voor Motorrijtuigen WA in de jaarrekening betreft een voorziening voor ontoereikende premies. Deze is berekend op basis van de Solvency II grondslagen en is hierdoor gelijk aan de waarde conform Solvency II. Voor Motorrijtuigen Casco geldt dat er geen boekwaarde voorziening voor niet-verdiende premie van toepassing is vanwege de prolongatiedatum van 1 januari. Voor deze branche geldt echter wel dat reeds voor 1 januari prolongatievoorstellen door ZLM aan haar klanten verstuurd worden waarin de premie vastgelegd wordt. Conform de voorschriften van Solvency II omtrent contractgrenzen wordt om deze reden een voorziening aangehouden op basis van de waarde van verwachte premies en resultaten. De prolongatievoorstellen voor de motorrijtuigenverzekeringen gelden ook voor de gerelateerde dekkingen onder de branche Ongevallen en Ziekte. Dit betreft OVI (ongevallenverzekering inzittenden) en SVI (schadeverzekering inzittenden).

D.5. Overige verplichtingen

Voorziening voor pensioenen

In de jaarrekening is geen voorziening voor pensioenen opgenomen. Op de Solvency II balans is de pensioenvoorziening volgens IAS19 gewaardeerd.

Voorziening belastinglatentie

De voorziening belastinglatentie wordt gewaardeerd tegen het op dat moment geldende belastingtarief. Aangezien niet bepaald kan worden wanneer deze post vrijvalt gaan wij er vanuit dat de waarde in de balans gelijk is aan de marktwaarde. Aan de voorziening belastinglatentie is in de kolom Solvency II waardering een bedrag van € 3.185.378 toegevoegd als gevolg van de waarderingsverschillen tussen SI en SII.

Overige verplichtingen

De posten Overige schulden en Overlopende passiva uit de jaarrekening zijn in de Solvency II balans gesplitst naar "schulden" en "overige verplichtingen". De transitorische posten zijn opgenomen onder "overige verplichtingen", de crediteuren en belastingverplichtingen staan onder "schulden". Er zijn geen waarderingsverschillen tussen SI en SII.

D.6. Alternatieve waarderingsmethoden

ZLM maakt geen gebruik van alternatieve waarderingsmethoden voor de vaststelling van de marktwaarde van activa en passiva. De gebruikte methoden zijn in voorgaande paragrafen reeds beschreven.

D.7. Aanvullende informatie

Er is geen andere materiële informatie te vermelden.

E. Kapitaalbeheer

E.1. Eigen Vermogen

Het eigen vermogen van ZLM bestaat volledig uit ingehouden winsten over historische perioden. Onder Solvency II wordt dit gecorrigeerd met het verschil in waardering van activa en passiva volgens Solvency II en de jaarrekening. Over het waarderingsverschil is een correctie toegepast op het eigen vermogen inzake de latente belasting (25% VPB). Het Solvency II eigen vermogen bestaat hierdoor volledig uit Tier 1 kapitaal. Bij ZLM is er geen sprake van aanvullende eigen vermogensbestanddelen. Tevens is er geen sprake van Tier 2 en Tier 3 eigen vermogensbestanddelen.

De aansluiting tussen het eigen vermogen volgens de jaarrekening en de SII balans is als volgt:

<i>Eigen vermogen volgens jaarrekening</i>	<i>275.389.263</i>
Acquisitiekosten op nul waarderen	-454.404
Lagere vordering op herverzekeraars	-12
Lagere technische voorzieningen bruto	20.356.512
Risicomarge op de Solvency II balans	-7.615.000
Lager aandeel herverzekeraar in de technische voorzieningen	-5.894
Pensioenvoorziening op de Solvency II balans	-12.953.000
Hogere belastinglatentie actief	3.353.327
Hogere belastinglatentie passief	-3.185.378
Eigen vermogen volgens Solvency II	274.885.414

E.2. Solvabiliteit

De aanwezige solvabiliteit van ZLM op Solvency II grondslagen bestaat volledig uit Tier 1 elementen en is opgebouwd uit het volgende:

- onverdeelde winst 2018 (€ 1.756.476)
- overige reserves (€ 273.543.920)
- herwaarderingsreserve (€ 88.867)
- herwaardering naar Solvency II (€ -503.849)

Dit vormt een totale aanwezige solvabiliteit van € 274.885.414 onder Solvency II ten opzichte van € 275.389.263 volgens de jaarrekening.

Omdat de gehele aanwezige solvabiliteit uit Tier 1 kapitaal bestaat zijn er geen restricties van toepassing en wordt voor de berekening van de SCR-ratio en MCR-ratio de volledige aanwezige solvabiliteit meegenomen.

E.3. Solvabiliteitsvereiste (SCR) en Minimum kapitaalvereiste (MCR)

De vereiste solvabiliteit van ZLM bestaat uit 2 normen: de Solvency Capital Requirement (SCR) met de minimum capital requirement (MCR) als harde ondergrens. Beide zijn door ZLM per 31-12-2018 op basis van het standaard model van Solvency II vastgesteld. Bij de berekening van deze 2 normen heeft ZLM geen gebruik gemaakt van overgangsmaatregelen. Alleen bij de bepaling van het tegenpartijrisico past ZLM een vereenvoudiging toe ter bepaling van het risicomitigerend effect. Verder worden er geen vereenvoudigingen toegepast. Onderstaand zijn de uitkomsten weergegeven.

Vereiste solvabiliteit

	Solvency II
SCR	70.141.192
MCR	17.894.291

Solvabiliteitsratio SCR

	Solvency II
In aanmerking komend Eigen vermogen SCR	274.885.414
SCR	70.141.192
Solvabiliteitsratio (EV / SCR)	392%

Solvabiliteitsratio MCR

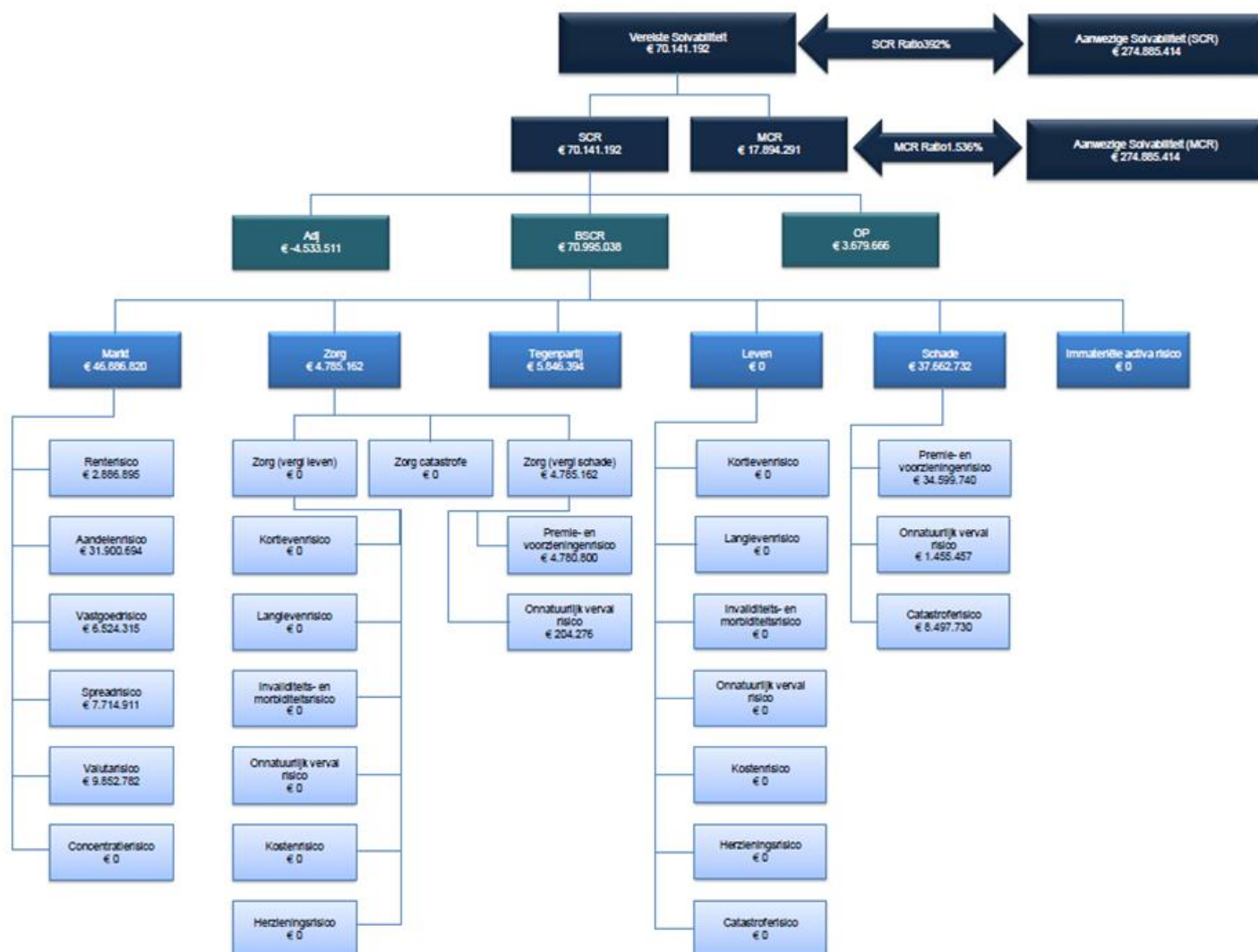
	Solvency II
In aanmerking komend Eigen vermogen MCR	274.885.414
MCR	17.894.291
Solvabiliteitsratio (EV / MCR)	1536%

In het Kapitaalbeleid 2018, laatst gedateerd 4 september 2018, is de noodzakelijk geachte solvabiliteit (=doelsolvabiliteit) vastgesteld op 170% van de Solvency Capital Requirement. Dit leidt tot de volgende bedragen:

	(x € 1.000)
Solvency Capital Requirement (eind 2018)	70.141
Doelsolvabiliteit	119.240
Doelsolvabiliteit in % van de SCR	170%

Het aanwezige eigen vermogen is € 274.885.414. De solvabiliteitsratio is 392%. Dus ruim boven de SCR en de intern noodzakelijk geachte solvabiliteit.

De SCR-boom ziet er als volgt uit:

Onder “Zorg (vergelijkbaar met schade)” zijn de producten Ongevallen Verzekering Op- en Inzittenden (OVI en OVO), Schade Verzekering Inzittenden (SVI) en Gezinsongevallen opgenomen. De overige producten zijn opgenomen onder “Schade”.

De SCR is opgebouwd uit de diverse elementen conform het standaard model van Solvency II. De samenstelling van de SCR is in navolgende tabel weergegeven. Ter vergelijking is ook de opbouw ultimo 2017 opgenomen.

ZLM - Solvency II Solvabiliteitspositie 2017 en 2018

	2017	2018
Marktrisico		
Renterisico	4.059	2.887
Aandelenrisico	43.824	31.901
Vastgoedrisico	5.019	6.524
Spreadrisico	7.715	7.715
Valutarisico	7.762	9.853
Concentratierisico	-	-
<i>Diversificatie effect</i>	<i>-11.873</i>	<i>-11.993</i>
Totaal na diversificatie	56.506	46.887
Tegenpartij kredietrisico		
Type 1	3.525	2.393
Type 2	3.213	3.833
<i>Diversificatie effect</i>	<i>-434</i>	<i>-380</i>
Totaal na diversificatie	6.304	5.846
Zorg (vergelijkbaar met schade)		
Schade - Premie- en voorzieningenrisico	2.732	4.781
Schade - Vervalrisico	527	204
Schade - Catastroferisico	-	-
<i>Diversificatie effect</i>	<i>-476</i>	<i>-200</i>
Totaal na diversificatie	2.783	4.785
Schaderisico		
Schade - Premie- en voorzieningenrisico	32.564	34.600
Schade - Vervalrisico	1.296	1.455
Schade - Catastroferisico	9.022	8.498
<i>Diversificatie effect</i>	<i>-6.960</i>	<i>-6.890</i>
Totaal na diversificatie	35.922	37.663
Basis SCR		
Totaal van bovenstaande risico's	101.515	95.181
<i>Diversificatie effect</i>	<i>-23.813</i>	<i>-24.186</i>
Totaal na diversificatie	77.702	70.995
SCR		
Operationeel risico	3.199	3.680
Adjustment belastingen	-10.304	-4.534
Vereiste solvabiliteit (SCR)	70.597	70.141
Aanwezige solvabiliteit		
Onverdeelde winst en overige reserves	-	-
Reconciliatiereserve	277.179	274.885
Aanwezige solvabiliteit	277.179	274.885
Solvabiliteitsratio	393%	392%
<i>Bedragen x € 1.000</i>		

E.4. Niet-naleving van de kapitaalvereisten

Kapitaal genereren en risico's verminderen

Het is niet waarschijnlijk dat de aanwezige solvabiliteit daalt onder de noodzakelijk geachte solvabiliteit. Kapitaal genereren zal naar alle waarschijnlijkheid niet nodig zijn. Als de aanwezige solvabiliteit echter in de buurt komt van de noodzakelijk geachte solvabiliteit kunnen maatregelen genomen worden om extra kapitaal te genereren of om de risico's te verminderen waardoor de SCR omlaag zal gaan.

Maatregelen versterking aanwezige solvabiliteit

Mogelijkheden om de aanwezige solvabiliteit te versterken zijn de volgende:

1. **Premieverhoging:** premieniveaus bijstellen om tot een positief resultaat en versterking van het eigen vermogen te komen.
2. **Kostenbesparing:** besparing van kosten kan een positief effect hebben op het resultaat en het eigen vermogen.
3. **Herzien van voorwaarden:** aanpassing van voorwaarden kan leiden tot betere resultaten. Hieronder valt ook het aanpassen of afschaffen van de pakketkorting.

Maatregelen verminderen risico's

ZLM heeft door het inkopen van een hogere herverzekeringsdekking het risico in 2018 verminderd. We concentreren ons op de basis-schadeproducten voor het particuliere huishouden. Derisking door het afstoten van delen van de portefeuille is nu niet aan de orde. Mocht derisking in de toekomst om wat voor reden dan ook nodig zijn dan kan ZLM het risico beperken door:

1. **Verlagen risicoprofiel beleggingen:** bijvoorbeeld door minder aandelen en meer vastrentende waarden in de portefeuille op te nemen.
2. **Herverzekeringsbeleid aanpassen:** door meer herverzekeringsdekking in te kopen zal de SCR omlaag gaan.
3. **Afstoten product of (deel)markt:** bijvoorbeeld zoals eerder is gedaan door het afstoten van AOV en Agrarische Brand.

Triggerevents en stappenplan

Om de solvabiliteitspositie te kunnen beïnvloeden beschikt ZLM over diverse mogelijkheden die het aanwezige vermogen kunnen versterken of de vereiste solvabiliteit kunnen verminderen. Deze zijn in hoofdstuk 4 toegelicht. Deze maatregelen kunnen worden uitgevoerd indien bepaalde omstandigheden hierom vragen.

ZLM onderkent een viertal triggerevents:

- 1 Een negatief resultaat voor belasting in de jaarrekening;
- 2 Het aanwezige kapitaal zakt onder de 150 miljoen;
- 3 Het aanwezige kapitaal zakt onder de doelsolvabiliteit;
- 4 Het aanwezige kapitaal zakt onder de SCR.

In onderstaande tabel is het stappenplan opgenomen. De cijfers in de eerste kolom verwijzen naar de vier triggerevents.

	Te nemen maatregelen	Beoogd effect	Tijdspad
1	Aandacht bij directie en MT. Analyse van oorzaak. Actie kan, maar is niet perse noodzakelijk.	Sturen op een positief resultaat voor belasting.	Volgend boekjaar.
2	Herbezinning op: - Beleggingsbeleid - Herverzekeringsbeleid - Polisvoorwaarden / premiestelling / pakketkorting - Bedrijfskosten	Verbeteren solvabiliteit door grotere winstgevendheid.	Binnen een jaar. Premie en voorwaarden kunnen pas op prolongatiemoment worden doorgevoerd.
3	Keuze uit of combinatie van: - Beleggingsbeleid aanpassen - Herverzekeringsbeleid aanpassen - Acceptatiebeleid herzien - Aanpassen premie en voorwaarden - Overwegen van reorganisatie met als doel kostenbesparing - Afstoten van product - Verhogen frequentie monitoring solvabiliteitspositie	Lagere SCR waardoor solvabiliteitsratio omhoog gaat; Verbeteren solvabiliteit door grotere winstgevendheid.	Binnen half jaar. Premie en voorwaarden kunnen pas op prolongatiemoment worden doorgevoerd.
4	- De maatregelen genoemd onder 3 worden waar mogelijk verder toegepast. - Samenwerking, fusie, reorganisatie	Continuïteit	Maximaal een jaar.

E.5. Overige informatie

Er is geen andere materiële informatie te vermelden.